

**Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Sosyal Medyanın Fen Eğitiminde
Kullanılmasına Yönelik Görüşleri**

Berivan ALUÇ

Yüksek Lisan Tezi

Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı

Doç. Dr. Nilüfer OKUR AKÇAY

AĞRI-2022

T.C
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

BERİVAN ALUÇ

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL MEDYANIN FEN
EĞİTİMİNDE KULLANILMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Doç. Dr. Nilüfer OKUR AKÇAY

AĞRI-2022

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “**Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Sosyal Medyanın Fen Eğitiminde Kullanılmasına Yönelik Görüşleri**” adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

- ☐ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim sadece Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin 1 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

30/06/2022

Berivan ALUÇ

TEZ KABUL VE ONAY TUTANAĞI
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Doç. Dr. Nilüfer OKUR AKÇAY danışmanlığında, Berivan ALUÇ tarafından hazırlanan bu çalışma/...../..... tarihinde aşağıdaki jüri tarafından. Ana Bilim Dalı'ndatezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan :

İmza:

.....

Jüri Üyesi :

İmza:

.....

Jüri Üyesi :

İmza:

.....

Jüri Üyesi :

İmza:

.....

Jüri Üyesi :

İmza:

.....

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine ait olup;

Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../201.. tarih ve / nolu kararı ile onaylanmıştır.

.... /...../.....

Prof. Dr. İbrahim HAN

Enstitü Müdürü

ÖZET
YÜKSEK LİSANS TEZİ

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL MEDYANIN
FEN EĞİTİMİNDE
KULLANILMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Berivan ALUÇ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Matematik ve Fen Bilimleri Ana Bilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Nilüfer OKUR AKÇAY

Bu araştırmada fen bilimleri öğretmenlerinin sosyal medyanın fen eğitiminde kullanılmasına yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Mersin ilinde görev yapan 60 fen bilimleri öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve bu doğrultuda görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen 10 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Fen bilimleri öğretmenleri ile yapılan görüşmeler ortalama 15-20 dakika sürmüştür. Araştırma sonucunda elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda fen bilimleri öğretmenlerinin sosyal medyanın fen eğitiminde kullanılmasına ilişkin görüşleri incelenmiş, görüşmeler sonucunda öğretmenlerin sosyal medyayı fen eğitiminde kullanım amaçlarının; hızlı iletişim, materyal oluşturma, farklı yöntem ve teknikler, görsel zenginlik, online deneme ve testler, deney yapımında maddiyattan ve zamandan kazanç olduğu tespit edilmiştir.

Sayfa: 90

Anahtar kelimeler: Sosyal Medya, Fen Bilimleri Öğretmenleri, Eğitim.

ABSTRACT
M. SC THESIS

**SCIENCE TEACHERS' PERSPECTIVES ON THE USE OF
SOCIAL MEDIA IN SCIENCE EDUCATION**

Berivan ALUÇ
Ağrı İbrahim Çeçen University
Graduate Education Institute
Department of Mathematics and Science
Advisor: Assoc. Prof. Dr. Nilüfer OKUR AKÇAY

In this study, it is aimed to examine the views of science teachers about the use of social media in science education. The sample of the study consists of 60 science teachers working in Mersin. In this study, qualitative research method was used and in this direction, interview technique was used. As a data collection tool, a semi-structured interview form consisting of 10 questions developed by the researcher was used. Interviews with science teachers lasted an average of 15-20 minutes. The data obtained as a result of the research were analyzed using the descriptive analysis method. As a result of the research, the views of science teachers on the use of social media in science education were examined. It has been determined that fast communication, material creation, different methods and techniques, visual richness, online trials and tests, material and time savings in experimentation.

Page: 90

Keywords: Social Media, Science Teachers, Education.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca benden bilgi ve deneyimlerini esirgemeyen, çalışmalarımın tamamlanabilmesi için her türlü şartı sağlayan ve beni sabırla dinleyen değerli danışman hocam Sayın Doç. Dr. Nilüfer OKUR AKÇAY’a teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmalarım esnasında beni motive edip manevi yardımlarını esirmeyen ablam Elbistan ALUÇ, kız kardeşim Bahar ALUÇ’a ve tüm aileme teşekkürlerimi borç bilirim.

Berivan ALUÇ
AĞRI, 2022

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	V
ABSTRACT.....	VI
TEŞEKKÜR.....	VII
İÇİNDEKİLER DİZİNİ.....	VIII
ŞEKİLLER ve TABLOLAR DİZİNİ.....	XI
1.GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.1.1. Problem Cümlesi.....	3
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
1.5. Araştırmanın Sayıtları.....	4
2. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	6
2.1. İnternet.....	6
2.2. Sosyal Medya.....	7
2.3. Sosyal Medya ve Türkiye.....	10
2.4. Sosyal Medyanın Özellikleri.....	12
2.5. Sosyal Medya Çeşitleri.....	13
2.5.1. Sosyal Ağlar.....	13
2.5.1.1. Facebook.....	13
2.5.1.2. Myspace.....	14
2.5.1.3. LinkedIn.....	14
2.5.1.4. Pinterest.....	14
2.5.2. Bloklar.....	14
2.5.3. Wikiler.....	14
2.5.3.1. Wikipedia.....	14
2.5.4. Podcast.....	15
2.5.5. Forumlar.....	15
2.5.6. İçerik Toplulukları.....	15
2.5.6.1. Instagram.....	15

2.5.6.2. You tube.....	15
2.5.6.3. Flickr.....	16
2.5.7. Microbloglar.....	16
2.5.7.1. Twitter.....	16
2.5.7.2. Tumblr.....	16
2.5.7.3. Edmodo.....	16
2.5.7.4. WhatsApp.....	16
2.5.7.5. Skype.....	17
2.5.7.6. Zoom.....	17
2.5.7.7. Eba.....	17
2.6. Sosyal Medyanın Avantajları.....	17
2.7. Sosyal Medyanın Dezavantajları.....	18
2.8. Eğitimde Sosyal Medyanın Kullanımı.....	19
2.9. Fen Eğitiminde Sosyal Medya Kullanımı.....	20
2.10. İlgili Literatür	22
3. YÖNTEM.....	29
3.1. Araştırma Yöntemi.....	29
3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi.....	29
3.3. Veri Toplama Araçları.....	30
3.4. Uygulama süresi.....	30
3.5. Verilerin Analizi.....	31
4. BULGULAR.....	33
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	59
KAYNAKLAR.....	64
EK.1.GÖRÜŞME FORMU.....	69
EK. 2. ETİK KURUL KARARI.....	72
EK. 3. VALİLİK İZİN BELGESİ.....	75
EK. 4. ÖZGEÇMİŞ.....	76

ŞEKİL VE TABLolar DİZİNİ

Şekil 2.1. Dünya’da internet kullanımının yıllara göre değişimi.....	4
Şekil 2.2. Ülkelerin günlük internet kullanımı.....	5
Şekil 2.3. Dünya’da yıllara göre sosyal medya kullanıcı sayısı.....	6
Şekil 2.4. Sosyal medya kullanıcılarının en çok kullandığı platformlar.....	7
Şekil 2.5. Türkiye’de sosyal medya kullanımı.....	8
Şekil 2.6. Günlük sosyal medya kullanarak geçirilen zaman.....	9
Şekil 2.7. Türkiye’de en fazla kullanılan sosyal medya platformları.....	10
Şekil 2.8. Türkiye’de Instagram kullanımı.....	10
Şekil 2.9. Pinterest ekran görüntüsü.....	13
Şekil 2.10. Telegram ekran görüntüsü.....	13
Tablo 3.1 Katılımcıların demografik bilgileri.....	27
Tablo 4.1. Katılımcıların sosyal medya kullanım bilgileri.....	30
Tablo 4.2. Katılımcıları en fazla kullandığı sosyal medya platformları.....	30
Tablo 4.3. Katılımcıların sosyal medya kullanma amaçları.....	31
Tablo 4.4. Katılımcıların sosyal medya kullanım süreleri.....	31
Tablo 4.5. Katılımcıların sosyal medyanın öğretim sürecinde kullanılmasına Yönelik görüşleri.....	33
Tablo 4.6. Katılımcıların sosyal medyayı fen eğitiminde kullanımları.....	35
Tablo 4. 7. Katılımcıların sosyal medyayı fen eğitiminde kullanım nedenleri.....	36
Tablo 4.8. Katılımcıların fen eğitiminde sosyal medya kullanılmasının gerekliliğine yönelik düşünceleri.....	40
Tablo 4.9. Katılımcıların fen eğitiminde sosyal medya kullanımı için eğitim alınmasının gerekliliğine yönelik görüşleri.....	42
Tablo 4.10. Katılımcıların fen eğitiminde sosyal medya kullanımının avantajlarına yönelik görüşleri.....	44
Tablo 4.11. Katılımcıların fen eğitiminde sosyal medya kullanımının dezavantajlarına yönelik görüşleri.....	46
Tablo 4.12. Katılımcıların sosyal medyanın fen başarısını artırıp arttırmadığına yönelik görüşleri.....	48
Tablo 4.13. Katılımcıların sosyal medyanın uygun olduğu fen alanlarına	

yönelik görüşleri.....	50
------------------------	----

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Araştırmanın bu bölümünde; problem durumu, araştırmanın önemi, araştırmanın amacı, problem cümlesi, araştırmanın sınırlılıkları ve sayıltılarına yer verilmektedir.

1.1. Problem durumu

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler her alanda olduğu gibi eğitim alanında da etkisini göstermiş olup eğitimin kapsamı, işleyişi, yapısı ile birlikte bu bağlamdaki kişilerin sorumluluklarında da değişiklikleri beraberinde getirmiştir (Mazman 2009). Yaşanan bu değişikliklerden sonra sosyal medya, tüm bireylerin erişebildiği ve sistem üzerinden profil oluşturabildikleri, paylaşım yapabildikleri, yaptıkları paylaşımlara herkesin veya yalnızca belli bir kullanıcı kitlesinin ulaşabildiği bir web sitesi olarak tanımlanmaktadır (Boyd and Ellison 2007). Varol ve Bat (2010) ise sosyal medyayı yer, zaman gibi sorunlar ve sınırlamalar olmadan paylaşım yapıp, iletişim kurulan bir platform olarak tanımlamaktadırlar.

Günümüzde birçok sosyal medya platformu ortaya çıkmıştır. Bu platformlar insanların iletişimini, işbirliğini, birbirleri ile olan etkileşimlerini, çalışmalarını ve öğrenme sürecini yeniden şekillendirmiştir. Bu bağlamda günümüz toplumlarında sosyal medyanın insanların bilgi paylaşımını, iletişim kurmasını, günlük hayatlarını planlamasını değiştirdiği bilinen bir gerçektir. Geçmişte bilginin elde edildiği yerler kütüphaneler ile sınırlı iken, günümüzde kütüphanelerde olmayan pek çok bilgiyi sosyal medya platformlarında bulabilmek mümkündür. Bilgiye ulaşmanın hızlı olduğu bu dönemde ayrıca insanlar günlük alışverişlerini dahi sosyal medya platformları üzerinden gerçekleştirilebilmektedir. İnternetin ulaşılabilir olması ve yaygın olarak kullanılması sonucunda insanlar, günlük hayatta zamanlarının büyük bir kısmını sosyal medya platformlarında geçirmektedirler. Günümüzde insanlar, grup arkadaşlıklarını sosyal medya üzerinden kuran, konuşmaktan çok mesajlaşmayı tercih eden ve telefonla uyuyup telefonla uyanmaktadırlar (Krischner and Karpinski 2010).

Hızla gelişen sosyal medya, toplum ve insan ihtiyaçlarında oluşan farklılıklarla beraber eğitim-öğretim sisteminde de yeni yöntem ve teknik arayışına kapı açmıştır. Öğrenciyi sistemin merkezine alan, öğrenciyi önemseyen, insani değerler gözetin,

çağın getirdiği yenilikleri benimseyen ve bu yenilikleri öğrenciye kazandıran bir eğitim yönteminin önem kazandığı belirtilmiştir (Çalık ve Sezgin 2005). Sosyal medya genellikle informal olarak kullanılmakta ancak eğitim-öğretim sürecinde de kullanılma gücünü taşımaktadır (Ellison 2008). Sosyal medya platformları öğrenci-öğrenci arasında işbirliği yaparak akran eğitimini desteklerken, öğretmene ise derse yönelik materyal oluşturmaları sağlayarak öğrencileri motive edip sınıfı eğlenceli öğrenme ortamına dönüştürmesi konusunda destektir. Sosyal medya öğrencilere bilgi üretme ve başka bireyler ile paylaşma imkanı sağlar. Öğrenci üretilen bilgiyi instagram, facebook veya whatsapp gibi sosyal medya platformlarında paylaşarak beceri kazanır (Anderson 2007). Bireyler blog ve ağlara katılarak başka bireyler ile iletişim kurup, bilgi alışverişi yaparak sosyalleşirler. Öğrencilerin sosyal medya platformlarında bilgi edinmesi ve bilgiyi paylaşması, derslere aktif katılım sağlamasına ve yaratıcılıklarının gelişmesine katkı sağlamaktadır (Çakır ve Korucu 2015). Öğrenci-öğrenci ve öğretmen-öğrenci iletişimini sağlayan, derse katılımı arttıran, öğretimi destekleyen bir ağ olan sosyal medyanın eğitimde kullanılabileceği söylenebilmektedir. Bu bağlamda eğitimde sosyal medyanın kullanılmasının faydalarının; öğreneni önemsemesi, bireyi merkeze alması, derslere aktif katılarak yaratıcılığı geliştirmesi, insani değerleri gözetmesi, informal eğitimde kullanılması olduğu görülmüştür. Bu konulara bakıldığında zaman bunların fen öğretim programı kapsamında olduğu görülmektedir.

Fen öğretim programı; bireye, insan ve çevre arasındaki ilişkinin anlaşılması, kariyer bilinci ve girişimcilik becerilerini geliştirmek, birey-çevre-toplum arasındaki etkileşimi fark ettirmek, analitik ve yaratıcı düşünce tarzını kazandırmak, günlük yaşam sorunlarına ilişkin sorumluluk alma, muhakeme etme ve çözüm üretme becerisini kazandırmaya yöneliktir. Bu doğrultuda sosyal medyanın fen bilimleri dersinde kullanılması söz konusu becerileri öğrencilere kazandırmada etkili olabilmektedir. Fen bilimleri dersinin en önemli amacı kişilerin bilim okur-yazarı olarak yetiştirilip; sorunlara bilimsel yöntemler kullanarak çözüm aramaları, bilgiye hızla ulaşabilmeleri ve bilgi üretebilmeleri, değişen teknolojiye ayak uydurabilmeleridir (Kaptan 1998).

Fen bilimleri dersi öğretim kademelerinde en fazla zorlanılan derstir. Bu

zorlukları ortadan kaldırmak ve fen bilimleri derslerinin daha verimli ve eğlenceli geçmesi için fen eğitim programları öğrencileri araştırmaya, bilgileri irdelemeye ve deney yapımına dayalı etkinliklerden oluşturulmuştur. Ayrıca fen konuları çocuğun doğasına, çevresine en uygun konulardır (Güney 2013). Fen bilimleri dersinin öğretilmesi için birçok etkenin bir arada olması gerekir. Öğrencinin derse olan ilgisi, ortamın dersi anlatmaya uygun olması, ders için gerekli materyallerin bulunması, öğretmenin konulara olan hâkimiyeti bu etkenlerden bazılarıdır. Fen bilimleri dersinin öğrenilmesini zorlaştıran en önemli etken dersin genellikle soyut kavramlardan ve konulardan oluşmasıdır. Bu sebepten öğrenciler için anlaması zor dersler arasındadır. Öğretmenler dersi verimli geçirmek ve öğrencilerin anlamasını kolaylaştırmak için çeşitli materyallerle, deneylerle dersi desteklemeye çalışmalıdırlar. Son zamanlarda internete ulaşımın kolaylaşması ve sosyal medyanın birçok kişi tarafından kullanılması, sosyal medyanın fen bilimleri dersinde kullanılabileceğini düşündürmektedir. Sosyal medyanın fen bilimleri dersinin öğretilmesinde ve öğrencilerin bu dersi daha kalıcı olarak öğrenmelerinde fırsat sağlayacağı düşünülmektedir. Sosyal medya platformlarının güncel olaylar, haberlerin paylaşımı ve haber takibi için önemli araçlar olarak görülmesi fen okur yazarı bireylerin yetişmesinde önemlidir (Murray 2008). Bu bağlamda fen bilimleri öğretmenlerinin sosyal medya araçlarını derslerinde kullanmalarının önemi artmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, fen bilimleri öğretmenlerinin sosyal medyanın fen eğitiminde kullanılmasına yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın önemi

21. yüzyıl sosyal medya çağı olarak da bilindiğinden, toplumsal hayatı yeniden biçimlendirmiştir. İnsanlar arası etkileşim farklı boyutlara taşınmış olup dünyada binlerce kişi tarafından sosyal medya platformları kullanılıp bilgi alışverişinde bulunmaktadır. Bu derece kullanıcısı bulunan sosyal medya platformlarının eğitim-öğretim açısından da önemli olduğu bilinmektedir (Özmen 2011).

Öğrencilerin öğrenme süreçlerindeki gereksinimlerini karşılamak, etkili bir

öğrenme ortamı hazırlamak ve okul-öğrenci arasındaki etkileşimi arttırmak önemli hale gelmiştir. Sosyal medya, bilginin yayılımı, iletişimin artması ve insanlar arası etkileşim ihtiyacını karşılamada önemli rol oynarken eğitim ve öğretimin de bir parçası haline gelmiştir. Eğitimin sadece belli bir mekan ve dönemi kapsamaması, her an her yerde ihtiyaca yönelik eğitim alınabilmesi önemlidir ve bu konuya yenilikler getirilmelidir (Mazman 2009). Bu alanda farkındalık oluşturma gayreti ve sosyal medyanın eğitime entegre edilmesi ile yaşanan sorunların giderilme arayışının belirlenmesi açısından bu araştırma önemlidir. Sosyal medyanın eğitim süreçlerinde kullanılması ile ilgili ülkemizde yapılan çalışmaların az olması da bu çalışmada önemli görülmektedir. Örneğin literatürde, Akdemir (2013), Akgündüz ve Akınoğlu (2017), Alican ve Saba (2013), Argın (2013), Cemaloğlu ve Bıçak (2020), Çavdar (2012), Demirel (2014), İşman ve Hamutoğlu (2013), Koç (2014), Köroğlu (2014), Öztürk ve Akgün (2012), Sarsar, vd. (2015), Saracaoğlu (2017) ve Tanrıverdi (2014) ve çalışmalarının örneklem grubunu okul öncesi, ilköğretim, ortaokul, lise ve üniversite öğrencileri oluştururken; Ajjan and Hortshorne (2008), Kırksekiz (2013), Korucu ve Sezer (2016), Kuzgun ve Özdiç (2017), Mitchell (2007), Şahin ve İleritürk (2013), Öztürk, vd. (2016) çalışmalarının örneklem grubunu ise öğretim elemanları, okul yöneticileri ve farklı branşlardan öğretmenler oluşturmaktadır. Literatürde örneklem grubunu fen bilimleri öğretmenlerinin oluşturduğu bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ayrıca literatürde sadece Facebook sosyal medya platformunun fen eğitimine katkısı araştırılmış olup güncel sosyal medya platformları üzerine yapılan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu araştırma fen bilimleri öğretmenlerinin sosyal medyaya bakış açılarını, sosyal medyayı benimseme düzeylerini, sosyal medyayı fen eğitiminde kullanım şekillerini öğrenmek açısından önemli bir çalışmadır. Bu sebeple bu araştırmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesini “Fen bilimleri öğretmenlerinin sosyal medyanın fen eğitiminde kullanılmasına yönelik görüşleri nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır.

1.4. Araştırmanın sınırlılıkları

Bu araştırma;

- Mersin ilinde görev yapan fen bilimleri öğretmenleri ile sınırlıdır.
- 2021-2022 eğitim-öğretim dönemi ile sınırlıdır.
- Fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek için araştırmacı tarafından oluşturulan “Sosyal Medyanın Fen Eğitiminde Kullanılmasına Yönelik Görüş Formu” ile sınırlıdır.

1.5. Araştırmanın sayıltıları

- Sosyal medyanın fen eğitiminde kullanılmasına yönelik hazırlanan görüşme formunda yer alan soruların yeterli olduğu varsayılmaktadır.
- Araştırmaya katılan öğretmenlerin gönüllülük esasına göre katıldıkları göz önüne alınarak, sorulara verdikleri cevaplarda samimi ve içten oldukları varsayılmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

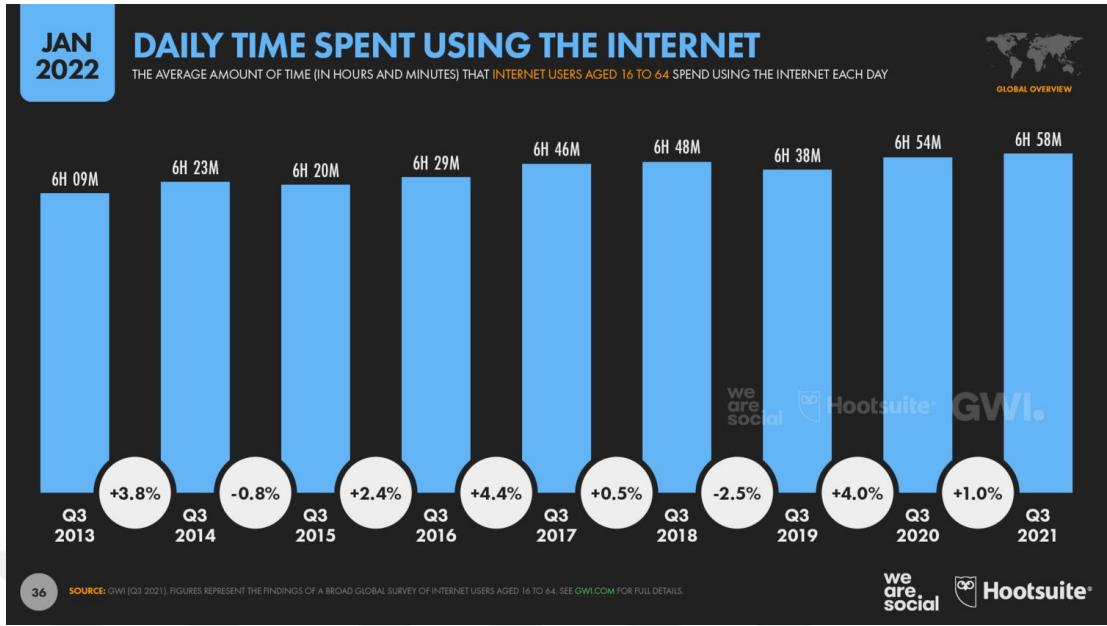
Bu bölümde, araştırma konusuyla ilgili kuramsal bilgiler ve bu alanla alakalı araştırmalar yer almaktadır.

2.1. İnternet

İnternetin doğuşu 1950’li yıllarda bilgisayarların gelişmeye başlaması ile başlar. İlk tasarımlar ABD, Fransa ve İngiltere’deki laboratuvarlarda şekillenmiştir. İnternet kullanan ilk ağ ARPANET’tir. ARPANET; ABD Savunma Bakanlığının herhangi bir savaş veya felaket anında bilgisayarların birbirine bağlanması için yapmış oldukları deneye verdikleri isimdir. Askeri alanda kullanmak için başlatılan bu proje eğitim camiasının da katılımıyla kapsama alanını genişletilerek ‘internet’ adını alarak yayılım göstermiştir.

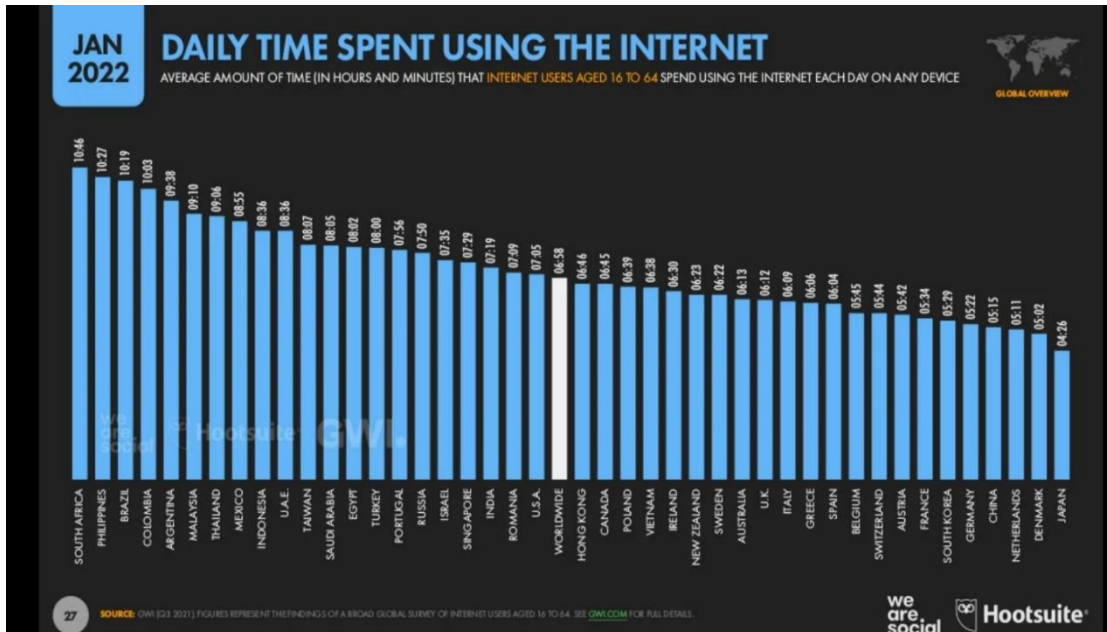
Türkiye’nin internet ile tanışmasını sağlayan proje, 1991 yılındaki ODTÜ ve TÜBİTAK işbirliği olan DPT-TÜBİTAK projesidir. İnternet Türkiye genelinde kullanıma 1993 yılında girmiştir (Erkul 2009). Ülkemizde internet bağlantısı ilk 1993 yılının Nisan ayında gerçekleştirildi. Ülkedeki yayılım net olarak 1994 yılında başlamıştır. Ayrıca 1996 yılının haziran ayında TÜBİTAK bünyesinde farklı bir internet noktası kurulmuştur (Gündoğdu 2006).

Ocak 2022’de yayınlanan We Are Scoil raporuna göre 2022 yılı başında internet kullanıcıları 4,95 milyona ulaşarak dünya nüfusunun %62,5’ini oluşturmaktadır. Şekil 2.1’de We Are Scoil raporuna göre dünyada internet kullanımının yıllara göre değişimi görülmektedir.

Şekil 2.1. Dünya’da internet kullanımının yıllara göre değişimi (We Are Scoil 2022)

Şekil 2.1’e bakıldığında internette geçirilen zamanın yıllar içerisinde arttığı görülmektedir. Sütunlar internet kullanımının dünya genelinde günlük kullanımını göstermektedir. İnternet kullanımı dünyada ve ülkemizde de hızlı bir şekilde artmaktadır. İnternet kullanımının dünya çapında arttığını gösteren bu güncel çalışma Ocak 2022 tarihinde We Are Scoil tarafından yapıp raporlaştırılmıştır. Bu raporda ülkelerin günlük internet kullanımları ile ilgili oranlar şekil 2.2.’ de verilmiştir.

Şekil 2.2. Ülkelerin günlük internet kullanımı (We Are Scoil 2022)

Gelişen teknolojiyle beraber akıllı telefon kullanımının büyük oranda artmasıyla hayatın her alanında internet kullanımı da artmıştır. Şekil 2.2.'de ülkelere göre günlük internet kullanım durumlarını içeren veriler tespit edilmiştir. Bu şekil incelendiğinde günlük 10.46 saat internet kullanımıyla Güney Afrika ilk sıradayken, Türkiye günde 8 saat internet kullanarak 14. sırada yer almaktadır.

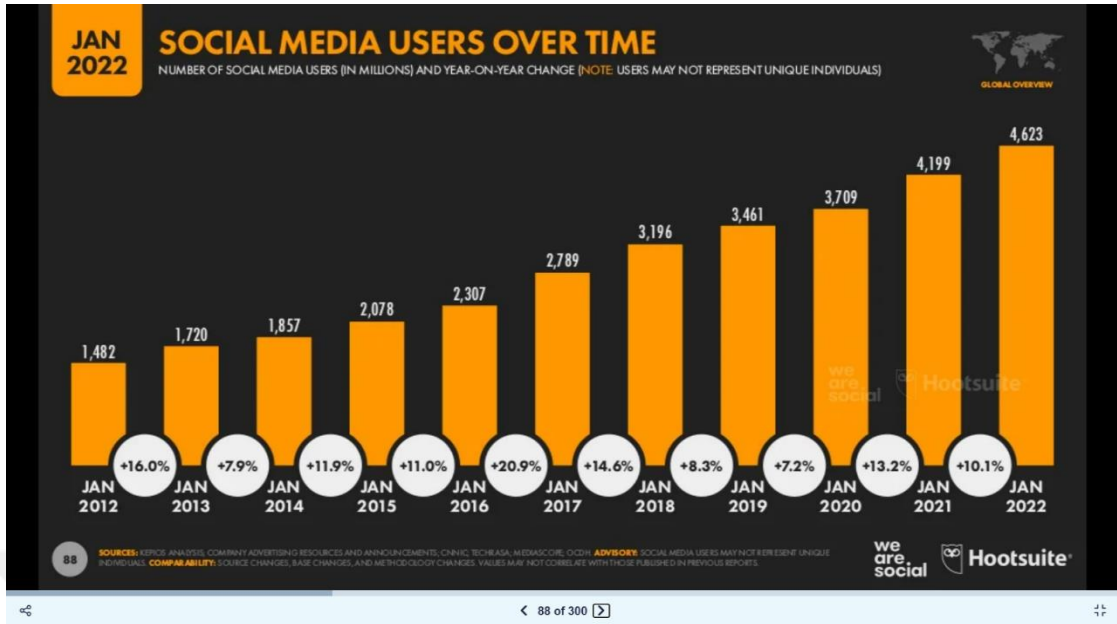
2.2. Sosyal Medya

Sosyal medyanın birçok kişi tarafından açıklanan tanımı mevcuttur. Bunlardan bazıları;

Sayımer (2018) sosyal medyayı iletişim kurulan, duygu ve düşüncelerin anında paylaşılabildiği, insanlar arası etkileşimin sağlandığı bir platform olarak tanımlamıştır. Gürsakal (2009) sosyal medyayı bilgi edinme ve bilgi toplama olanağı sunan ve başka insanlarla etkileşime geçilebilen bir program olarak tanımlamıştır. Atalay (2014) ise sosyal medyayı fotoğraf ve video paylaşımlarının yapılabildiği bir site olarak tanımlamıştır. Büyüksener (2009) sosyal medyadan kişilerin profili açık olan diğer kişiler ile iletişime geçebildiği ve başka insanların paylaşımlarını görebildiği bir uygulama olarak bahsetmiştir. Yapılan bu tanımlara bakıldığında zaman sosyal medyanın insanların düşünce özgürlüğünün olduğu, kendileriyle aynı düşüncede olan kişilerle iletişimlerinin kolay sağlandığı, istenilen bilgiye hemen erişilebildiği bir ortam olduğu gözlenmiştir.

İnternet ve sosyal medya üzerinden iletişim kurmak hızla yayılırken insanlar için yeni bir gündem oluşturmak ya da bir konu ile ilgili örgütlenme için yeni olanaklar ortaya çıkmıştır. Sosyal medya da bu örgütlenmeleri ve meseleleri organize etmek için oldukça önemli ve elverişli bir ortamdır.

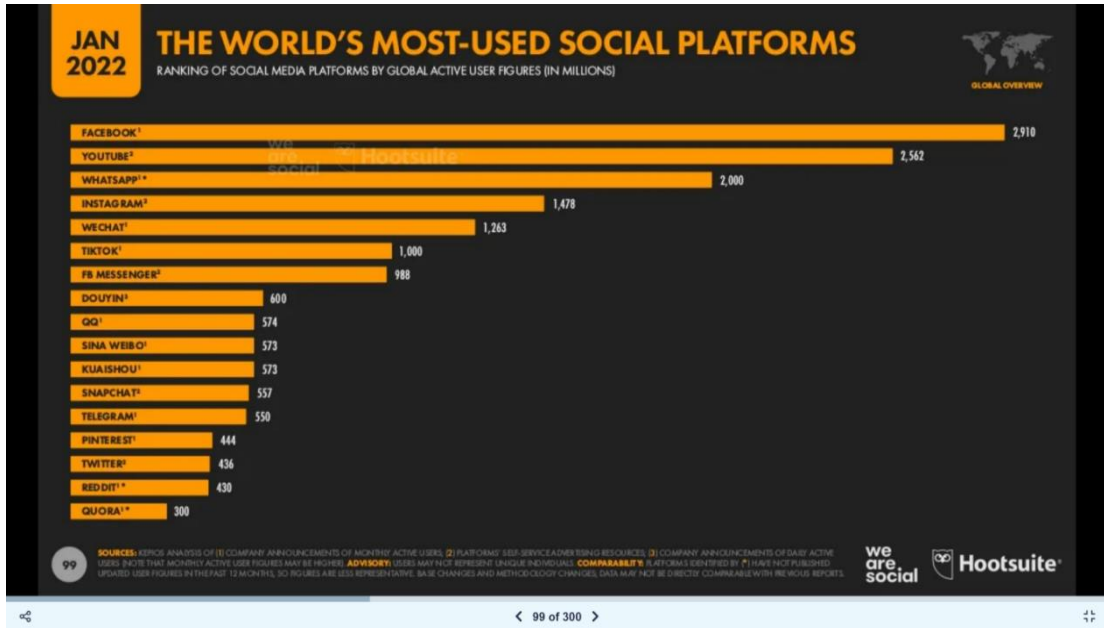
Dünyada internet kullanımı bu kadar artmışken sosyal medya kullanımı da oldukça artmıştır. Bu artışı We Are Scoil Ocak 2022 raporu Şekil 2.3'deki gibi rapor etmiştir.

Şekil.2.3. Dünyada yıllara göre sosyal medya kullanıcı sayısı (We Are Scoil 2022)

Ocak 2022’de yayınlanan raporda dünya çapında 4,62 milyar sosyal medya kullanıcısı vardır. Bu rakam dünya nüfusunun %58,4 üne eşittir.

2021 yılında 424 milyon yeni kullanıcının sosyal medya kullanmaya başlamasıyla son bir yılda %10’dan fazla büyümüştür. Yani insanlar sosyal medyada uzun veya kısa süreli de olsa zaman geçirmektedir. Dünyada sosyal medya platformlarının kullanım oranına Şekil 2.4. de yer verilmiştir.

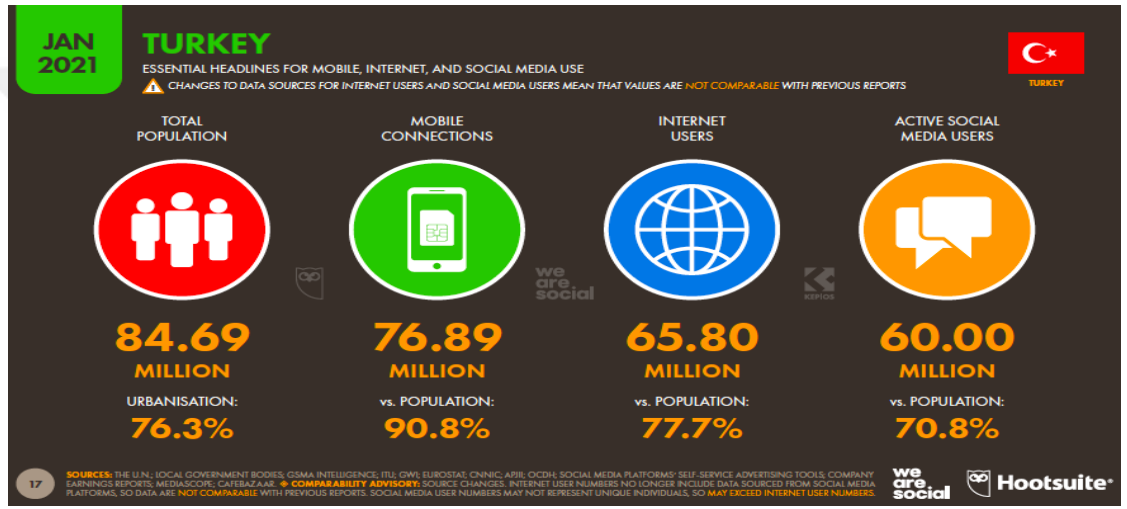

Şekil 2.4. Sosyal medya kullanıcılarının en çok kullandığı platformlar (We Are Scoil 2022)

Şekil incelendiği zaman 2 milyar 910 milyon kullanıcı ile en çok Facebook, 2 milyar 542 milyon ile Youtube ikinci, 2 milyar kullanıcı ile WhatsApp üçüncü sırada yer alırken, Quoroba 300 milyon kullanıcı ile son sırada yer almıştır.

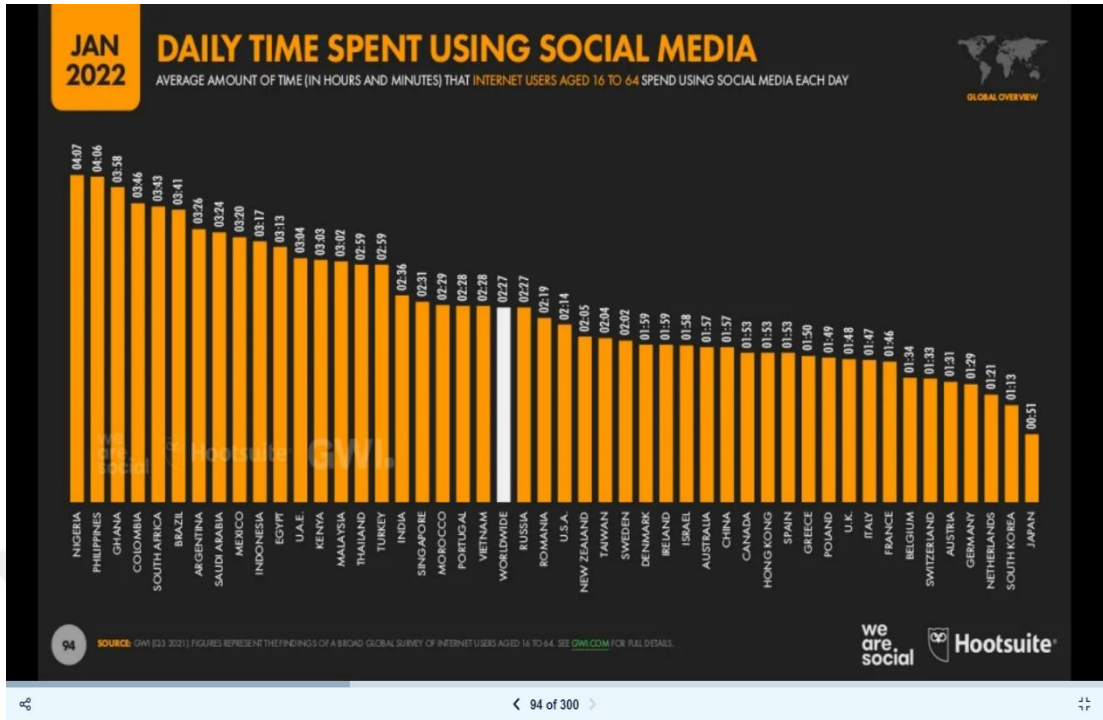
2.4. Sosyal Medya ve Türkiye

Dünya genelinde sosyal medya kullanımı bu kadar yaygınken ülkemizde de yaygınlığı gün geçtikçe artmaktadır. We Are Scoil raporu incelenmiş ve güncel olarak ülkemizde sosyal medya kullanım bilgileri şekil. 2.5'te verilmiştir.

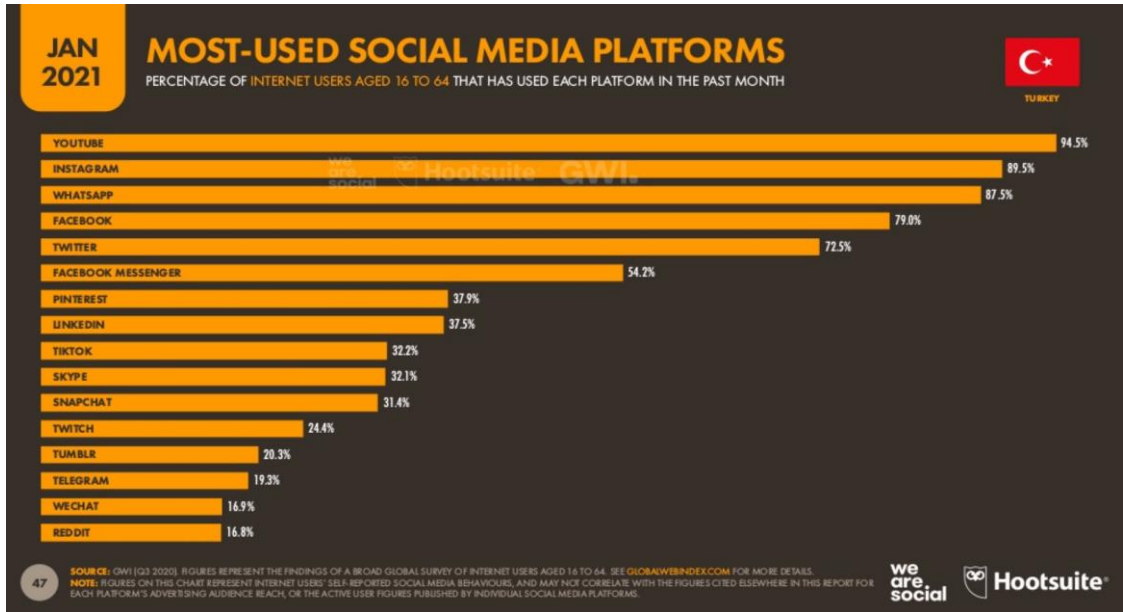
Şekil 2.5. Türkiye’de sosyal medya kullanımı (We Are Scoil 2021)

2021 yılında yayımlanan raporda Türkiye nüfusunun 84.69 milyon olduğu görülmektedir. Ülkemizde 76.89 milyon kişi telefon kullanmak olup bu sayı da ülke nüfusunun yaklaşık %91’ine denk gelmektedir. İnternet kullanan birey sayısı ise ülke nüfusunun %77’sine denk gelen 65.80 milyona denk gelmektedir. Sosyal medya kullanım durumu ise 60 milyon bireyle ülke nüfusunun yaklaşık %71’ine tekabül etmektedir.

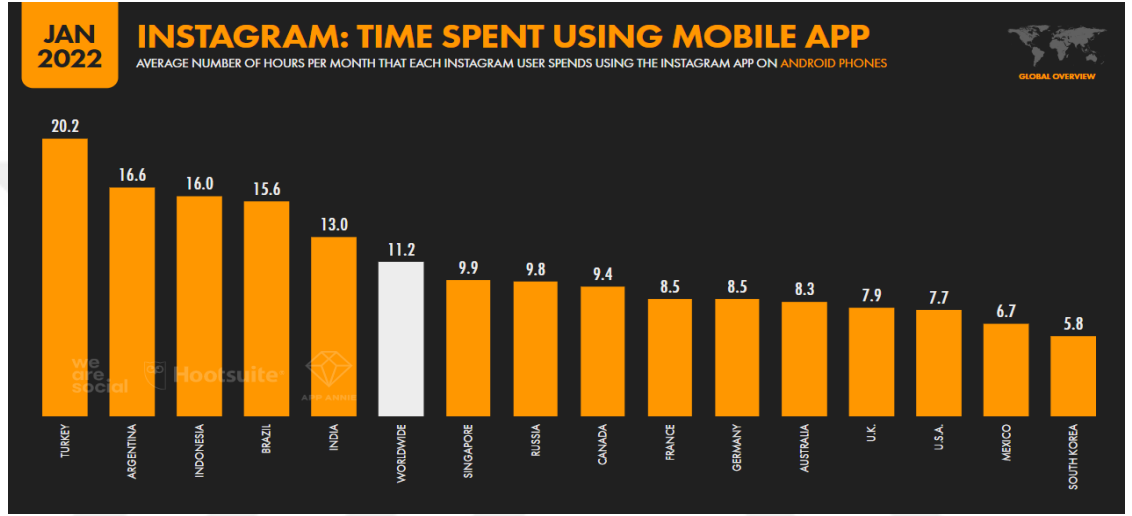
Şekil. 2.6. Günlük sosyal medya kullanılarak geçirilen zaman (We Are Scoil 2022)

24 Ocak 2022 tarihinde yayımlanan rapordan alınan veriler incelendiği zaman Türkiye günlük 2 saat 59 dakika sosyal medya kullanarak 16. sıradadır. Bu grafikte sosyal medyaya en fazla vakit ayıran ülkeler arasında 1. sırada 4 saat 7 dakika ile Nijerya, 2. sırada 4 saat 6 dakika ile Filipinler ve 3 saat 58 dakika ile Gana 3. sırada yer almaktadır.

Şekil 2.7. Türkiye’de en fazla kullanılan sosyal medya platformları (We Are Scoil 2021)

Şekil 2.7.'ye göre ülkemizde sosyal medya kullanımında ilk sırada %94'lük oranla you tube, ikinci sırada %89.5'lik oranla instagram, üçüncü sırada %87.5'lik oranla whatsapp, dördüncü sırada %79'luk oranla facebook, beşinci sırada %72.5'lik oranla twitter, altıncı sırada %54.2'lik oranla facebook messenger, yedinci sırada %37.9'luk oranla pinterest, sekizinci sırada %37.5'lik oranla linkedin takip etmektedir. Telegram %19.3 ile 14. sırada yer alırken %16.8 ile Amerikan sosyal haberleşme ve tartışma sitesi olan Red dit son sırada yer almaktadır.

Şekil. 2.8. Ülkelere göre instagram kullanımı (We Sre Scoil 2022)

Bu raporda ilgi çeken nokta şekil.2.8.'de verildiği üzere Türkiye'nin instagram kullanımında dünyada ilk sırada olmasıdır. Türkiye ilk defa bir sosyal medya kullanım sıralamasında ilk sırada yer almıştır.

2.5. Sosyal medyanın özellikleri

Tanıdığımız veya tanımadığımız birçok insanla kolayca iletişime geçilen bir mecra olan sosyal medya, kullanımı gün geçtikçe artan bir platformdur. Kullanıcılar oluşturdukları profil aracılığı ile herkese ulaşabilmekte diğer kullanıcıların paylaştığı gönderileri görüp beğenmektedir. Sosyal medya kendisinden önceki medya araçları ile karşılaştırıldığı zaman kullanıcıların karşılıklı iletişimi ile onlardan ayrılmaktadır. Televizyon, gazete, radyo gibi medya araçlarına bakıldığı zaman bunları kullanan kullanıcılar tek taraflı bilgi alma etkileşimi yaşarken sosyal medya bu etkileşimi karşılıklı hale getirmiştir. Sosyal medyanın diğer özellikleri şunlardır (Korkmaz 2012):

1. Sosyal medya kullanımı maddi olarak çok düşük maliyetli yada ücretsizdir.

2. Sosyal medya iletişim açısından kapsamı geniş olduğundan büyük gruplara hızlı ulaşım sağlar.
3. Sosyal medyanın kullanımı oldukça basittir.
4. Sosyal medya sürekli kendini yenileyen ve geliştiren bir platformdur.

2.6. Sosyal Medya Çeşitleri

Mayfield (2008) sosyal medya platformlarını 7 gruba ayırmıştır. Bunlar;

1. Sosyal ağlar,
2. Bloglar,
3. Vikiler,
4. Podcast,
5. Forumlar,
6. İçerik toplulukları,
7. Microbloglar'dır.

2.6.1. Sosyal Ağlar

Wingate (1997) çalışmasında sosyal ağlardan, insanların birbirleri ile paylaşım yapmak için birleştirilmiş bilgisayar donanımına verilen isim olarak bahsetmiştir. Bu sayede dünyanın herhangi bir yerindeki bilgisayara bağlanmak oldukça kolaydır. Birey internete girdiği an bu ağın içerisinde ve istediği bir başka bilgisayarla bilgi alışverişi yapar.

Sosyal ağların gelişmesi ile birlikte insanlar arası iletişim biçimleri de farklılaşmıştır. Telefon numaraları olmadan birilerine ulaşmak mümkün değil iken şuan birey sosyal ağ kullanıcısı ise adını ve soyadını bildiğimiz taktirde ona dakikalar içerisinde ulaşabilme imkanımız doğmuştur. Ayrıca en güncel haberlere, bilgilere ulaşabilmek de sosyal ağların sağladığı imkanlardandır. Görüntülü konuşabilme imkanı vermesi de sosyal ağların sağladığı faydalarındandır. Bu kadar etkisi olduğundan sosyal ağlar toplumların yapısını da değiştirmektedir. Aşağıda, kullanılan sosyal ağlar sırasıyla açıklanmaktadır.

2.6.1.1. Facebook

Mark Zuckerberg tarafından Harvard üniversitesinde kurulmuştur. Facebook bireylerin başka bireylerle bilgi paylaşımını, iletişim kurmasını amaçlayan bir sosyal medya platformudur. Kurulduğu ilk yıllarda kurulduğu yer olan Harvard üniversitesi öğrencileri için tasarlanmış olsa da kısa süre içerisinde Amerika'daki tüm okullarda kullanılır duruma gelmiştir. Bu platforma üye olmak isteyen bireylerin ilk oluşturulduğu zamanlarda sadece okullarının e-posta adresiyle üye olabilmış, ancak bir süre sonra bu platforma büyük şirketlerde dahil olunca tüm e-posta adresleriyle üye olmalarına olanak tanınmıştır. Türkiye'de 37 milyonu aşkın kişi tarafından kullanılan bir sosyal medya platformu olan Facebook en çok tercih edilen platformlardan biridir (Karakoç ve Gülsünler 2012).

2.6.1.2. Myspace

2003 yılında başlatılmış bu platform; arkadaşlık kurulabilen, blog, resim, müzik ve videoların bulundurulabileceği sosyal ağ sergisidir. Günümüzde instagram, twitter, facebook gibi daha popüler sosyal ağlar sebebi ile popülerliğini yitirmiştir (Bat 2012).

2.6.1.3. LinkedIn

2002 yılında kullanılmaya başlayan, kişilerin iş hayatına ilişkin bilgilerini paylaştığı sosyal platformdur. Burada asıl amaç arkadaşlık ilişkisi kurmak veya resim, müzik ve video gibi paylaşımlar yapmaktan ziyade kariyer bulmak ve kariyere yön vermektir (Demirel 2013).

2.6.1.4. Pinterest

Kelime anlamı iğnelemek olan pinterest kişilerin görsel paylaşım yaptığı, istediği görseli kendi panosuna ekleyebildiği, görsele dayandığından ötürü dil sınırının olmadığı ve her kültürden insanın kullanıp takip edeceği bir sitedir.

2.6.2. Bloglar (Ağ günlüğü)

Weblok'un kısaltılmasıdır. Her kesimden bireylerin veya grupların günlük biçiminde kullandığı, yorumlarını ve fikirlerini içinde paylaşabildiği bir web sitesidir (Akar 2010).

2.6.3. Wikiler

Herkesin katkıda bulunduğu, istenildiği takdirde herhangi bir konuda yazılmış bilgilerin değiştirilebildiği, açık kaynak ortamı ve aynı zamanda sanal bir

ansiklopedidir.

2.6.3.1. Wikipedia

Wiki teknolojisi ile hazırlanmaktadır. Açık kaynak ortamı olduğundan ötürü hiçbir zaman tamamlanamamaktadır. Dünyanın en büyük ansiklopedisi olduğunu söylemek mümkündür. 2001’de hizmet vermeye başlamış 2003 itibari ile Türkçe kolu olarak wikipedia adıyla hizmet vermeye başlamıştır (Bostancı 2010).

2.6.4. Podcast

İPod ve broatcasting kelimelerinin birleşiminden oluşmaktadır. Görsel ve ses içeren dosyaların diğer dijital araçlara (tablet, cep telefonu, televizyon vb.) dağıtılmasını sağlar. İşitsel materyallerle öğrenenlere, eğitimde derslerin kaydı, derslerin telafisi gibi konularda kayıtların yapılabilmesi açısından fayda sağlamaktadır.

2.6.5. Forumlar

Yeni veya eski bir konu başlığı üzerinden kullanıcıların yorumlarını yazarak, fikirlerini savunduğu bir tartışma platformudur. Genellikle bir moderatör tarafından yönetilen forumlarda, tartışma açabilmekte veya diğer üyelerin fikirlerini öğrenebilme imkânlarına sahip olunabilmektedir.

2.6.6. İçerik toplulukları

Yapı olarak sosyal ağlara benzerler kullanıcı adı ile kayıt yaptırmak gerekmektedir. Kullanıcının kendine ait bir sayfası vardır. Arkadaşları ile iletişim kurabilir. En popüler birkaç örneğine bakacak olursak;

2.6.6.1. Instagram

2010 yılında kurulmuş 2018 yılında kurucu ortaklar, Adam Mosseri’yi instagramın yeni başkanı yapmışlardır. 2021’de facebook tarafından alınmıştır. İstant ve telegram kelimelerinin birleşmesi ile oluşan instagram kullanıcıların fotoğraf ve video paylaşımı yapabildiği bir platformdur (Türkmenoğlu 2014).

Türkiye’de 40 milyonu aşkın kullanıcısı bulunan instagram diğer platformlara göre daha fazla tercih edilmektedir. Gün geçtikçe güncellemeler yapan yeni özellikler ekleyen bu sosyal medya platformu gerek iletişim için gerek fotoğraf ve video paylaşımları yapmak için oldukça kullanışlı bir ortama sahiptir.

2.6.6.2. You tube

15 şubat 2005’te kurulmuştur. Günümüzde google’nin yan kuruluşu olarak

faaliyet göstermektedir. Video, müzik ve ders notları içerdği için kullanımı oldukça yaygındır.

You tube platformu okul öncesi eğitimden başlayarak üniversite ders videolarına, kpss videolarına kadar her alandan ders videoları içerdği için çok fazla kullanılan bir sosyal medya platformudur. Son dönemde hazırlanan raporlara göre Türkiye’de 16-64 yaş arasındaki kullanıcıların %93’ü you tube kullanıyor.

2.6.6.3. Flickr

Fotoğraf düzenleme, biçimlendirme ve paylaşabilme gibi özelliklere sahiptir. Aynı zamanda poster, takvim gibi çeşitli biçimlere dönüştürebilme olanaklarına da sahiptir. Flickr grupları; flickr’ın en aktif kullanıcılarını içermekte ve böylelikle yeni insanlarla tanışabilme olanağı sunmaktadır (Akar 2010).

2.6.7. Mikrobloglar

2.6.7.1. Twitter

2006’da 14 girişimci ile San Francisco’da kurulmuştur. İnsanların 140 karakter sınırlaması ile düşüncelerini paylaşmasını sağlayan, kullanıcıların anlık olarak ne yaptıklarıyla ve ne düşündükleriyle ilgili kısa mesaj paylaşımı yapılmasını sağlamaktadır. Böylelikle twitler kişiyi takip edene kullanıcıların sayfalarında görüntülenmektedir (Barnes and Boehringer 2011).

Bu platformun amacı bir konu hakkında fikrini belirtmen ve dünya gündemini sürekli takip edebilmen. Türkiye’ de 11.8 milyon kullanıcısı olan bu platform oldukça rağbet görmektedir.

2.6.7.2. Tumblr

Amerika’da kurulan bir sosyal medya platformudur. Kullanmak için üye olmak gereklidir. İstendiği taktirde profil oluşturulabilir. Burada resim, video paylaşımı yapılabilmektedir. Kullanımı ücretsizdir.

2.6.7.3. Edmodo

Dosya paylaşımı, saklanması, bilgi alışverişinin yapılabildiği bu platformda, eğitimciler tek hesap içinde birden fazla derse ilişkin site kurabilmektedirler (Hricko 2010).

2.6.7.4. WhatsApp

Akıllı telefonlar için geliştirilen bu platform, iki yahoo çalışanı tarafından kurulmuştur. Her telefona uyumlu olan bu platform fotoğraf, video ve belge

paylaşımının yanı sıra, sesli ve görüntülü görüşme yapmayı da sağlamaktadır. Gün geçtikçe kullanıcı sayısı artmaktadır (Wikipedia 2019).

Bu sosyal medya platformu Türkiye’ de 43 milyon 464 bin mobil kullanıcı tarafından kullanılmaktadır. Bu platformda fotoğraf, video, sesli ve görüntülü görüşme, grup kurma gibi birçok özellik mevcuttur. Bundan dolayı hem dünyada hem de ülkemizde son derece fazla kullanıcısı bulunmaktadır.

2.6.7.5. Skype

2003’te kurulmuştur. Skype diğer kullanıcıları görmek, konuşmak ve ücretsiz mesajlaşmak gibi olanaklar sunmaktadır (Skype 2019). Bu platform daha önce çok fazla kullanıcısı olmamasına rağmen son dönemlerde salgın sebebiyle kullanımında %60’lık bir artış göstermiştir.

2.6.7.6. Zoom

1997-2007 yılları arasında video konferans yazılım şirketi WebEx’te ve ardından 2007-2011 yılları arasında ise Cisco’da mühendislikten sorumlu başkan yardımcısı olarak çalışan Çinli Eric Yuan tarafından 2011 yılında kuruldu.

Bu platform daha önce çok az insan tarafından biliniyor ve kullanılıyordu. Ancak covid-19 salgınından sonra dünya genelinde eğitimin uzaktan olması ve insanların eve kapanması nedeniyle zoom uygulamasını kullanan kullanıcı sayısı birkaç kat artmıştır. Bu platformun rağbet görmesinin bir diğer sebebi bir anda 100 kişiyle görüntülü konuşma yapılabilmesi ve uygulamanın 40 dakikasının ücretsiz olmasıdır.

2.6.7.7. Eğitim Bilişim Ağı (EBA)

Milli eğitim bakanlığı tarafından oluşturulan bu platform öğretmen ve öğrenciler tarafından ücretsiz kullanılmaktadır. Kimlik numarası ve şifre ile sisteme girilmektedir. Okul dışında ders çalışmak için uygundur.

Sosyal medyanın son derece hızlı gelişimi eğitim için de oldukça önemlidir. Aynı mesleği icra eden kişilerden oluşan gruplar kurulmuş ve o gruplarda paylaşımlar yapılarak bilgi alışverişi yapılmaktadır. Aynı branştan öğretmenlerin sosyal medyada birleşip bilgi alışverişi yapması demek, öğretmenlerin o bilgileri harmanlayıp öğrencilere aktarması demektir. Böyle olunca da öğrencilerin Türkiye genelinde birçok öğretmenin bilgisinden faydalanması durumuna olanak sağlamaktadır. Öğretmen açısından ise öğrencilere daha anlaşılır ve çok yönlü düşünerek ders anlatma

olanağı sunar (Eryılmaz ve Ulusoy 2015).

2.7. Sosyal Medyanın Avantajları

Kullanımı giderek artan sosyal medyanın birçok avantajı bulunmakta olup bu platformlarda paylaşılan bilgilerin fazla olması ve paylaşım hızı, aynı zamanda sürekli güncelleniyor olması bu avantajların başında gelmektedir. Herhangi bir tecrübe veya deneyime ihtiyaç duyulmadan kullanıldığı için basit bir kullanımı vardır. Ayrıca facebook, youtube, instagram, twitter gibi sıklıkla kullanılan sosyal ağlar kullanıcılardan herhangi bir ücret talep etmemektedir. İsteddiğimiz zamanda ve istediğimiz mekanda kullanabileceğimiz bu uygulamalar sayesinde başka kullanıcılar ile kısa bir sürede iletişime geçilebilmektedir.

Seren, vd. (2018) çalışmalarında sosyal medya kullanımı arttıkça hayatımızın her alanında değişiklikler olduğunu, bu platformların hem güncel olayları takip etme hem de iletişim kurma imkanı sağladığını, bizden mesafe olarak uzak olan bir bireye ulaşabilmemiz artık dakikaları aldığını ve tanışmak istediğimiz bireylerle tanışma imkanı sağladığını ifade etmişlerdir. Magsamen, et al. (2014) çalışmalarında utangaç yapıya sahip olup, insanlarla karşılıklı oturup iletişim kurmayı sevmeyen kişiler için avantajlı bir uygulama olduğunu, bu platformlardan arkadaşlık kurabileceklerini ve paylaşım yapabileceklerini belirtmişlerdir. Bazı kullanıcıların ise günlük hayatın telaşından ve kargaşasından uzaklaşmak için sosyal medyayı kullandıklarını ifade etmişlerdir. Mckenna and Bargh (2000) çalışmalarında bazı bireyler sosyal medya uygulamalarını kullanırken oldukça rahat ve özgür hissettiklerini söylemektedirler. Ayrıca iletişim konusunda kaygı yaşayan bireyler içinde de sosyalleşmenin bu platformlarda daha kolay olduğunu belirtmişlerdir. Binark, vd. (2009) çalışmalarında bu platformlarda sınırsız bilgi, geniş arkadaş kitlesi, grup olarak görüntülü görüşme, eğlence amaçlı kullanma, fikirlerini özgürce ifade ederken kimliğini gizleyebilme, iş imkanlarını takip etme ve arkadaşlarımızın sayfalarını takip etme sosyal medyanın avantajları arasındadır demişlerdir.

2.8. Sosyal Medyanın Dezavantajları

Sosyal medyanın olumlu etkileri olduğu gibi olumsuz etkileri de vardır. Özel hayatın gizliliğinin korunamaması, her paylaşımın çok hızlı yayılması, bu

platformlarda geçirilen sürenin çok fazla artmasından dolayı ortaya çıkan olumsuz alışkanlıklar, fazla süre geçirilince bağımlılık yapması, kimlik bunalımlarının ortaya çıkması, sorumlulukların ertelenmesi ve bu durumda kullanıcıların hem özel hem iş hayatlarının olumsuz etkilenmesi önemli dezavantajlarıdır.

Seren, vd. (2018) çalışmalarında sosyal medya platformlarında oldukça fazla paylaşım yapılmasının, yakın çevrenin paylaşımları için sosyal medya kullanan bireylerin gereksiz paylaşımlara maruz kalmasının, sosyal medya hesapları arttıkça gereksiz bilgilerin ortaya çıkmasının ve zaman kaybı olmasının dezavantaj olduğunu söylemişlerdir. Demirel, vd. (2012) sosyal medyanın asosyalleşmeye neden olabileceğini belirtmişlerdir. Bireylerin kendilerini kolayca saklayabildikleri bir ortam olan sosyal medya, insanların bu ortamlarda tehlikeli bağlantılar kurabilmelerine neden olabilmektedir demişlerdir.

2.9. Eğitimde Sosyal Medya Kullanımı

Sosyal medya platformları insanlara birçok alanda avantajlar sunmuştur. Bu avantajlar eğitimde de kullanılmaktadır. Bu alanda meydana gelen gelişmeler eğitimde hem araç gereçlerde hem de dersi öğretmek için kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinde değişiklikler meydana getirmiştir. Sosyal medyanın yaygın kullanılmadığı dönemlerde tepegöz kullanılırken teknolojinin gelişimine paralel olarak önce projeksiyon kullanılmaya başlanmış daha sonra da okullarda akıllı tahta kullanılmıştır. Argın (2013) yapmış olduğu çalışmada ortaokul ve lise öğrencilerinin sosyal medyaya yönelik tutumlarını incelenmiş, inceleme sonucunda öğrencilerin sosyal medyaya yönelik tutumlarının okul türü, sınıf düzeyi, ekonomik durum, sosyal medya kullanım süresi, sosyal medya kullanım sıklığı ve en çok kullanılan sosyal medya platformları değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık olduğunu belirtmiştir.

Rodrigues, et al. (2010) mypace, facebook, instagram ve twitter gibi sosyal medya platformlarının öğretmen-öğrenci iletişimini oldukça üst seviyeye taşıyıp, öğrencilerin bireysel olarak öğrenmelerine ve deneyimlerini kontrol etmelerine imkan sağladığı ve bilgi paylaşımlarını artırma imkanı sağladığını belirtmişlerdir. Uysal (2013) araştırmasında meslek lisesi öğrencilerinin sosyal medya platformlarını kullanım durumlarına, amaçlarına yönelik öğrenci görüşlerini incelemiştir. Araştırma sonucunda sosyal medya platformlarının lise eğitimine yararının olduğunu tespit

edilmiş, öğrenci-öğretmen arasında iletişim, kaynak paylaşımı ve işbirliği sağladığı gözlenmiştir. Katılımcıların sosyal medya platformlarını sosyallik, iletişim ve haberleşme için kullandıkları gözlenmiştir.

Alican ve Saban (2013) çalışmalarında ortaokul ve lisede öğrenim gören öğrencilerin sosyal medyaya ilişkin tutumlarını belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma sonucunda öğrencilerin sosyal medya tutumlarının kısmen olumlu olduğu, erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre sosyal medya tutumlarının daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Köroğlu (2014) çalışmasında üstün yetenekli çocukların sosyal medya kullanım motivasyonlarını tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda üstün yetenekli çocukların sosyal medyayı en fazla eğlenmek için kullandığını, en sık kullandıkları sosyal medya platformlarının ise twitter, you tube ve facebook olduğu tespit edilmiştir.

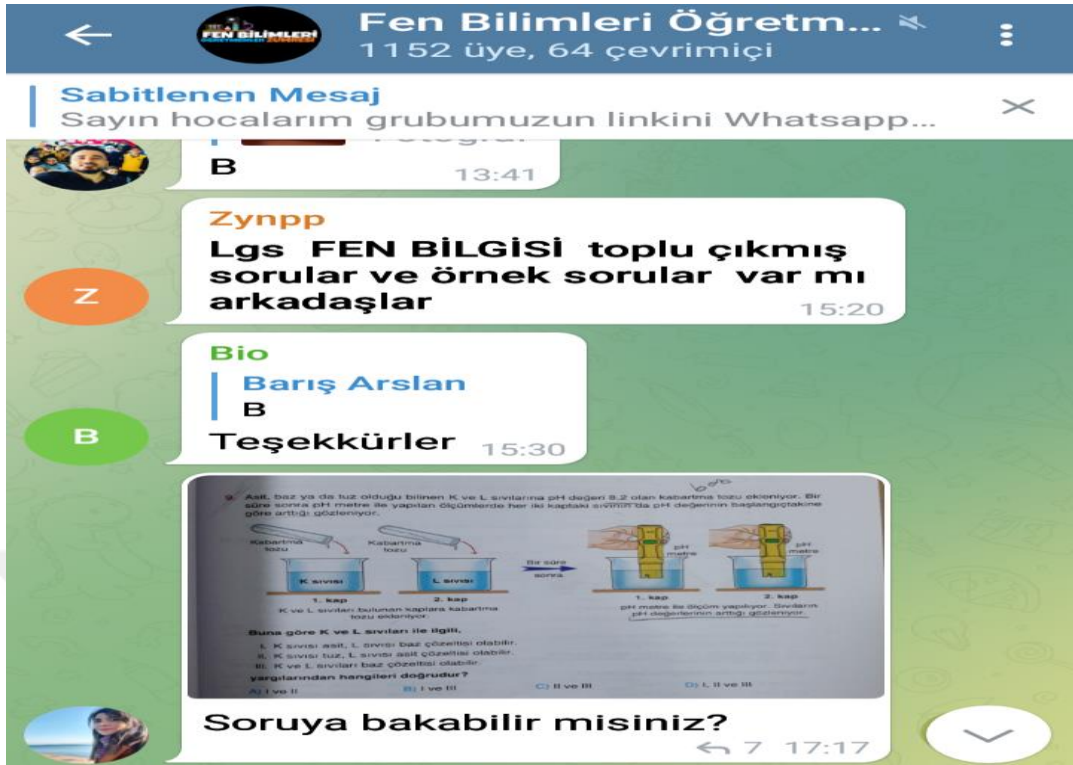
2.10. Fen Eğitiminde Sosyal Medya Kullanımı

Demirel (2014) derste sosyal medyanın çocukların dikkatini çekmek ve birden fazla duyuya hitap etmek için kullanılması gerektiğini, ayrıca maddiyattan ve zamandan tasarruf etmek için yapılması, tekrarlanması zor ve pahalı olan deneylerin sosyal medya üzerinden izlettirilebileceğini söylemiştir. Akgündüz ve Akınoğlu (2017), fen eğitiminde sosyal medya platformlarının öğrencilerin motivasyonuna etkisine bakmış ve 7. Sınıf sistemler konusunun sosyal medya destekli görsellerle ve etkinliklerle öğretiminin sağlandığı, öğrencilerde motivasyonu ve başarıyı arttırdığı belirtmişlerdir. Yurdatapan ve Şahin (2013), fen bilimleri dersinin soyut kavramlar içermekte olup bundan dolayı sosyal medyanın soyut kavramları ve öğrenilmesi zor olan kavramları oyunlarla, animasyonlarla anlatmaya katkı sağladığını söylemişlerdir. Epstein (2013), sosyal medyanın zengin içerikler ve görseller sunmasından dolayı pano hazırlamada, derste kullanılacak materyal, bilgi ve belge oluşturmada kullanılmasının öğretim sürecini zenginleştireceğini ve eğitim sürecinin okul sınırlarından çıkmasına fayda sağlayacağını söylemiştir. Wortham (2006) sosyal medya platformları aracılığı ile paylaşılan video ve resim içerikli kaynakların eğitim teknik ve yöntemlerini zenginleştirip, öğrencilerin ilgi ve motivasyonunu arttırdığını, öğrencinin daha aktif, üretici, işbirlikçi olmasını sağladığını söylemiştir. Gülbahar, vd. (2010) çalışmalarında sosyal medya platformları üzerinden öğrenci-öğretmen-veli

üçlemesi arasındaki bilgi paylaşımının oldukça hızlı bir şekilde olması, paylaşılan ders içeriği veya herhangi bir duyurunun öğrenci ve velilere anında iletiminin sağlanması ve dönüt alınabilmesi açısından oldukça etkili olduğunu söylemişlerdir. Mitchell (2007) öğretmenler tarafından sosyal sorumluluk projeleri geliştirilip velilerle sosyal medya üzerinden arama, mesaj ve toplantılar düzenleyerek, sınıflarının veya okulun ihtiyaçlarının bu kapsamda giderilmesinin sağlanabileceğini söylemiştir. Dwyer (1994) öğretmenlerin sosyal medya üzerinden daha önceki dönemlerde yapmış oldukları çalışmaları veliler ve öğrenciler ile paylaşımlarının okula olan ilgiyi ve uyumu arttıracığını ve devamsızlığı ortadan kaldıracağını söylemiştir.

Şekil. 2. 9. Pinterest ekran görüntüsü

Şekil. 2.10. Telegram ekran görüntüsü

Sosyal medya platformları olan Telegram ve Pinterest'ten elde edilen ekran görüntüleri Şekil. 2. 9. Ve Şekil. 2. 10. 'da verilmiştir. Şekiller incelendiği zaman deneylerin sınıf ortamında ve basit malzemelerle yapıldığı örneklerle rastlanmaktadır. Aynı grupta olan binden fazla fen bilimleri öğretmenin mevcut olduğu grup ise farklı öğretim yöntem ve tekniği açısından, soru çözümlerinde farklı bakış açılarından, ders notu oluşturma bakımından avantaj sağlamaktadır.

2.11. İlgili Literatür

Sosyal medya ile ilgili yapılan yurtiçi ve yurtdışı çalışmaları aşağıdaki gibidir.

Baş ve Tüzün (2007) aday öğretmenlerin alan eğitiminde web günlüklerini kullanması konulu çalışmasında bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin web günlüklerini kullanma durumlarını incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma grubunu Ankara'da bir araştırma üniversitesinin 2006 güz döneminde eğitim alan, bilgisayar ve öğretim teknolojileri bölümü öğretmen adayları oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarının web günlüğü kullanımına yönelik tutumlarının, bireysel deneyimlerini paylaşmak, öğrenci değerlendirmesinde öğretmene katkı sağlamak, eleştirel düşünme, dil kullanımını geliştirme, erişim kolaylığı açısından olumlu olduğu

tespit edilmiştir.

Ajjan and Hortshorne (2008) yüksek öğretimde web 2.0 teknolojilerini kullanmaya yönelik öğretim elemanları görüşlerini inceleyerek, öğretim üyelerinin sınıf içi öğrenmeyi desteklemede web 2.0 teknolojilerinin faydalarını ve farkındalıklarını ölçmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu öğretim elemanları oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, web 2.0 teknolojilerinin sınıf ortamında nasıl faydalı olacağını anlatan öğretmenler, web 2.0 teknolojilerinin öğrencilerin öğrenmelerini, akran etkileşimlerini, derse memnuniyetlerini arttırdığını belirtmişlerdir.

Mazman (2009) öğretmen adaylarının Facebook sosyal ağ sitesinin eğitsel bağlamda kullanımına ilişkin görüşleri adlı çalışmasında bu görüşleri farklı değişkenler açısından inceleyip, sosyal ağ sitesinin benimsenmesine ilişkin değerlendirme yapmayı amaçlamıştır. Çalışma grubunu Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 345 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma bulgularından, öğretmen adaylarının facebook’u eğitsel olarak kullanma verilerinin orta düzeyin üzerinde olduğu ve sosyal ağ sitesinin benimsenmesinin de orta düzeyde olduğu elde edilmiştir.

Gülbahar, vd. (2010) sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımı konferansında facebook, twitter ve flickr platformlarının eğitimde kullanımını ele almıştır. Sonuç olarak sosyal medyanın alışkanlıkları değiştirdiği ve bu değişimin eğitimi de etkilediğini bu platformların öğretmenlerin aktif, yaratıcı, destekleyici, öğrenci-öğretmen işbirliğini sağlayıcı olduğunu belirtmişlerdir.

Çavdar (2012) “sosyal ağ destekli bilişim teknolojileri eğitiminin ortaokul öğrencilerinin akademik başarılarına etkisi” konulu çalışmasında eğitim-öğretim sürecinde sosyal medya kullanımının ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin akademik başarılarına etkisini ölçmeyi amaçlamıştır. Çalışma grubunu 64 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Sonuç olarak sosyal ağ destekli eğitimin akademik başarıda olumlu yönde fark yarattığını tespit etmiştir.

Öztürk ve Akgün (2012) üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerini kullanma amaçları ve bu sitelerin eğitimlerinde kullanılması ile ilgili görüşleri konulu çalışmalarında üniversite öğrencilerinin sosyal medya platformlarını kullanma durumlarını ve amaçlarını, sosyal medyanın üniversite öğrencileri üzerindeki olumlu

ve olumsuz etkilerini belirlemek amacıyla yapmışlardır. Araştırma sonucunda öğrencilerin sosyal medyayı yoğun olarak kullandığı, kullanım amaçlarının fotoğraf, video paylaşmak, mesajlaşmak, yeni arkadaşlar edinmek için olduğu ve sosyal medyada kendini ifade etmenin kolaylaştığı tespit edilmiştir.

Akdemir (2013), ilköğretim öğrencilerinin facebook tutumları ile akademik başarıları arasındaki ilişki konulu çalışmasında ilköğretim öğrencilerinin facebook kullanımının demografik özellikler açısından farklılık gösterip göstermediğine bakılması amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ilinin iki ilköğretim okulundan seçilen 490 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin facebook kullanımlarının anne-baba eğitim durumu, kardeş sayısı, kendine ait bilgisayarının ve odasının olması arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.

İsman ve Hamutoğlu (2013) sosyal ağların eğitim-öğretim sürecinde kullanılması ile ilgili karma öğrenme öğrencilerinin görüşleri adlı çalışmasında, sosyal medyanın eğitimde kullanılması ile ilgili görüşler toplanıp bu görüşlerin cinsiyet, ekonomik durum, sosyal medya kullanım süresi ile sosyal medya kullanımları arasındaki ilişkinin analizi amaçlanmıştır. Çalışma grubunu, Sakarya Üniversitesi'nde öğrenim gören 76 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda facebook'un eğitimde bilgiyi öğretmek için kolay yollardan biri olduğu ayrıca tartışma ortamı yaratarak öğrencilerin öğrenimini arttırdığı tespit edilmiştir.

Kırksekiz (2013) sosyal ağlarda facebook'un kullanımına ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri adlı çalışmasında, Sakarya Üniversitesi öğretim elemanlarının facebook'un yararının, kullanım kolaylığının, kaynak ve materyal paylaşımının yaş, cinsiyet, unvan, sosyal medya kullanım süresi gibi değişkenlere göre farklılaşmasını incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma grubunu Sakarya Üniversitesi bünyesinde görev yapan 228 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda öğretim elemanları arasında 26-35 yaş aralığı olan çoğunluklar erkek öğretim elemanlarının facebook'u daha fazla kullandıkları tespit edilmiştir.

Şahin ve İleritürk (2013) sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitim süreçlerinde sosyal medyanın kullanılmasına yönelik görüşleri konulu çalışmalarında sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal medya kullanım düzeyleri ve eğitimde sosyal medya kullanımına bakış açılarını incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışma grubu "Türkiye sosyal bilgiler zümresi" facebook grubuna üye olan 30 tane sosyal bilimler

öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin çoğunun sosyal medya kullandığı, sosyal medyada boş zaman geçirmek yerine eğitim amaçlı kullanılabileceğini, sosyal medyayı derste kullanarak öğrencilerin dağılan dikkatlerinin toplanabileceğini ve derste örnekler verebilmek için sosyal medya kullandıklarını belirtmişlerdir.

Tanrıverdi (2014)'nin lise öğrencilerinin sosyal ağ kullanım amaçlarının ve sosyal ağları benimseme düzeylerinin öğrenci başarısına etkisi adlı çalışmasının amacı lise öğrencilerinin sosyal medya kullanım amaçlarının ve sosyal medyayı benimseme düzeylerinin öğrencilerin akademik başarısına etkisini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ili Pendik ve Kartal ilçelerinde bulunan 1167 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda lise öğrencilerinin sosyal medya kullanım amaçlarının sosyal medyayı benimseme düzeylerinin öğrenci başarısı üzerine olumlu etkilerinin olduğu tespit edilmiştir.

Koç (2014) okul öncesi sınıflarında teknoloji kullanımı: öğretmen tutumlarının incelenmesi konulu çalışmasında okul öncesi öğretmenlerinin teknoloji kullanımına karşı tutumlarının incelenmesi, teknolojiyi kullanarak verdikleri eğitimin niteliğini belirlemek amaçlanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu güneydoğu Anadolu bölgesinde bir şehirde görev yapan 217 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Elde edilen bulgulara bakılarak katılımcıların büyük çoğunluğunun anaokulu çocuklarının eğitimde teknolojiyi kullanmanın olumlu olacağını belirttiği gözlemlendi.

Tombuluğlu (2014) öğretmenlerin sosyal ağları kullanım profillerinin incelenmesi çalışmasının amacı öğretmenlerin sosyal ağları nasıl kullandığı ve eğitimde hangi açılardan kullandığını belirlemektir. Çalışma grubunu İstanbul ilinin iki ilçesindeki iki ortaokulda görev yapan 19 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin sosyal ağları haber takip etme, fotoğraf ve video paylaşma amaçlı kullandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca sosyal medyanın fazla zaman alması ve bilgi kirliliği içermesi sebebiyle bazı katılımcılar derslerinde kullanmadıklarını belirtmişlerdir.

Öztürk ve Talas (2015) sosyal medya ve eğitim etkileşimi çalışmalarına bakıldığı zaman sosyal medyanın eğitim alanındaki önemini ortaya koymayı amaçlamışlardır. Dünyada sosyal medya kullanımının hızla artması ile sosyal medya platformlarından haber takibi, iletişim kurmak, eğitim ve günlük hayatın her alanında

kullanılması artmıştır. Bu sosyal medya platformları sayesinde insanlar arasında yeni bir iletişim dönemi başlamıştır. Sosyal medya platformlarının kullanılması sayesinde düşünceler, bilgiler ve yenilikler eskiden olmadığı kadar hızlı yayılmaktadır sonucuna varılmıştır.

Carpenter and Krutka (2015) microblog yoluyla katılım; twitter üzerinden mesleki gelişim konulu çalışmasında eğitimcilerin twitterın eğitimde ve mesleki gelişim sürecinde kullanılmasına yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma grubunu 494 adet eğitimci oluşturmaktadır. Katılımcıların twitterın eğitimde olumlu olduğunu, benzer düşüncelere sahip ve farklı bakış açılarına sahip bireylerle etkileşim olduğu tespit edilmiştir.

Sarsar, vd. (2015) öğrenme-öğretme sürecinde sosyal medya kullanımı konulu çalışmalarında sosyal medyanın eğitim-öğretimde kullanılmalarını belirlemeyi amaçlamışlardır. Çalışma grubunu ege üniversitesi eğitim fakültesinde kayıtlı olan 18 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda öğrencilerin tamamı sosyal medyanın eğitim-öğretim sürecinde kullanılmasını olumlu olarak değerlendirdikleri tespit edilmiştir.

Korucu ve Sezer (2016) web 2.0 teknolojilerini kullanım sıklığının ders başarısı üzerindeki etkisine yönelik öğretmen görüşleri konulu çalışmasında, web 2.0 teknolojilerini kullanma sıklığının öğrenci başarısı üzerindeki etkisine yönelik olarak öğretmen görüşlerini ortaya koymaktır. Çalışma grubunu konya ili Çumra ilçesindeki ortaokul ve lisede görev yapan 30 öğretmen oluşturmaktadır. Sonuç olarak öğretmenlerin sosyal medyaya ortalama 1-3 saat ayırdığını ve web 2.0 teknolojilerini kullanma yeterliliğinin orta seviyede olduğu belirlenmiştir. Öğretmenler web 2.0 teknolojilerinin derste kullanılmasının öğretmen-öğrenci arasındaki işbirliğine, soyut kavramların somutlaştırılmasına, bilgiye kolay erişilebildiğine avantaj sağladığını belirtmişlerdir.

Öztürk, vd. (2016) öğretmenlerin mesleki gelişimleri için sosyal medya araçlarını kullanmaları konulu çalışmalarının amacı öğretmenlerin sosyal medyayı mesleki gelişimlerinde kullanımlarını belirlemektir. Çalışma grubunu Türkiye'nin Kuzeybatısındaki illerden birinde görev yapan 40 tane öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin sosyal medyayı sınıf etkinliklerinde ve mesleki gelişimlerinde kullandıkları, ayrıca paylaşım yapmak amaçlı da kullandıkları tespit

edilmiştir.

Kuzgun ve Özdiç (2017) okul öncesi eğitimde teknoloji kullanımına yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesi konulu çalışmalarının amacı okul öncesi öğretmenlerinin teknolojiye bakış açılarını, teknolojiyi kullanma durumlarını saptamaktır. Araştırmanın çalışma grubunu 6 tane okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda idareciler tarafından araç-gereç önerme ve öğretmen bilinçlendirmesi yapma konusunda farklılık bulunmadığı, okul öncesi dönemde teknoloji kullanımının okul olanakları ve öğretmen yeterlilik düzeylerine göre değişim gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Saracoğlu (2017) üniversite öğrencilerinin sosyal medyaya ilişkin tutumlarının incelenmesi çalışmasının amacı, üniversite öğrencilerinin sosyal medyaya yönelik tutumlarının farklı değişkenler bakımından incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu dicle üniversitesi eğitim fakültesinde öğrenci olan 399 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun olumsuz ifadeler kullandığı tespit edilirken, medya okuryazarlığı dersinin okul öncesi eğitimden başlayabileceği önerilmiştir.

Şahin ve Üstüner (2018) sosyal medyaya ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri çalışmalarının amacı okul yöneticilerinin sosyal medyaya ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu Malatya ilinin ortaokul ve lise düzeyinde görev yapan 26 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda okul yöneticilerinin sosyal medyanın eğitimde kullanımının öğrencilerin davranışlarında hem olumlu hem olumsuz etki bıraktığı belirtilmiştir.

Yılmazsoy (2018) eğitsel amaçlı sosyal medya kullanımı facebook örneği konulu çalışmasının, üniversite öğrencilerinin facebook'un eğitsel amaçlı kullanımı ve facebook sosyal ağının uzaktan eğitimde kullanılmasına yönelik görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin facebook ağı üzerinden işlenen konuların verimli olduğunu, iletişimin hızlı ve etkili olduğunu, materyal ve ders kaynakları açısından zengin olduğunu söyledikleri tespit edilmiştir.

Konuk ve Güntaş (2019) sosyal medya kullanımı eğitimi ve bir eğitim aracı olarak sosyal medya kullanımı konulu çalışmalarında sosyal medya, bilgiyi yaymada ve bilgiye ulaşmada, bilgilerin şekil değiştirmesinde, her türlü yeniliğe, değişime hızla ulaşmada çok etkilidir. Bu sebeple düzenlenecek eğitim-öğretim materyali geliştirme

adımlarının çocuk ve ergenlerin teknoloji kullanımı ve sosyal medya alışkanlıklarını göz önüne alarak geliştirilmesi gerekmektedir sonucuna varılmıştır.

Cemaloğlu ve Bıçak (2020) sosyal ağlarda öğretmen-öğrenci etkileşimine yönelik öğretmen görüşleri konulu çalışmalarının amacı ortaokul ve liselerde öğrencilerin sosyal medyada öğrenci-öğretmen arkadaşlığına yönelik algılarını saptamaktır. Öğrencilerin sosyal medyada daha çok öğretmenlerinin bilgi ve görüşlerinden faydalanmak, iletişim kurmak, ödevler hakkında soru yöneltmek amacıyla kullandıkları tespit edilmiştir.

Durak (2020) sosyal medya kullanımı, benimsenmesi ve eğitsel amaçla kullanımının üniversite öğrencilerinin akademik başarısına etkisi çalışmasının amacı, sosyal medya kullanımının yoğun olduğu bu dönemde üniversite öğrencilerinin akademik başarılarının sosyal medya kullanımına bağlı değişimidir. Araştırma sonucunda öğrencilerin sosyal medya kullanımlarının akademik başarı üzerinde olumlu etkisi olduğu tespit edilmiştir.

İlgili literatür incelendiği zaman fen bilimleri dersinin soyut olması, anlaşılması zor bir ders olması, deney malzemelerinin pahalı olması, ders saatlerinin az olması nedeniyle sosyal medyayı fen eğitiminde kullanmanın önemli olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalarda öğretmen-öğrenci iletişiminin hızlı olması, derste dağılan dikkatlerin toparlanması, eğitimin okul dışına taşınabilmesi sebebiyle sosyal medyanın kullanıldığı görülmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde yapılan araştırmanın yöntemine ilişkin temel bilgilere yer verilmiştir. Bu bağlamda araştırma modeli, araştırmanın örnekleme, veri toplama araçları, verilerin işleme, verilerin toplanması ve verilerin analizi başlıkları bulunmaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalar; gözlem, doküman analizi ve görüşme gibi nitel veri toplama metotlarının kullanıldığı araştırmalardır (Yıldırım ve Şimşek 2005). Bu araştırmada görüşme yönteminden yararlanılmıştır. Görüşme; önceden belirlenmiş ve bir amaç için yapılan, soru sorma ve cevaplamaya dayalı karşılıklı ve etkileşimli bir iletişim sürecidir (Steward and Cash 1985). Görüşme metodu ile kişilerin fikirleri, yorumları, tutumları, yorumları ve hedefleri anlaşılmaya çalışılır. Görüşmenin temel görevi karşı tarafın araştırma için sorulan sorulara rahat, dürüst ve doğru bir şekilde yanıt vermesidir (Yıldırım ve Şimşek 2006). Görüşme metodu, anket metodunun taşıdığı yöntemsel sıkıntıları gideren, derinlemesine bilgi toplayabilen ve geniş sorularıyla yanıtların güvenilirliğini sağlayan esnek bir metot olup günümüzde yapılan araştırmalarda sıkça kullanılmaktadır (Güven 2006).

3.2. Araştırmanın Örnekleme

Araştırmanın örneklemini Mersin ilinde görev yapan gönüllü 60 fen bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma örnekleme, amaçsal örneklem metodu ile belirlenmiştir. Amaçsal örneklem, çalışmanın amacına bağlı olarak bilgi bakımından zengin ve araştırmaya hizmet edecek durumların veya bireylerin belirlenerek derinlemesine çalışmalar yapılmasına imkan sağlar. Bu örneklem şekli belli ölçüleri karşılayan, belli özelliklere sahip olan özel çalışmalar için tercih edilir (Baltacı 2018). Araştırmada yer alan katılımcıların demografik özellikleri Tablo 1’de verilmektedir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Kodlar		Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	34	56,7
	Erkek	26	43,3
Yaş	21-25 yaş	2	3,3
	26-30 yaş	17	28,3
	31 ve üzeri yaş	41	68,4
Hizmet yılı	1-5 yıl	16	26,6
	6-10 yıl	18	30
	11 yıl ve üzeri	26	43,3
Görev yeri	Merkez	18	30
	İlçe	35	58,3
	Köy	7	11,7
Mezuniyet durumu	Yüksek lisans	7	11,7
	Lisans	53	88,3
Okul	Resmi	54	90
	Özel	6	10
Toplam		60	100

Tablo 1’de görüldüğü gibi katılımcıların %56,7’ sinin kadın ve %43,3’ ü erkektir. Katılımcıların yaşlarına göre dağılım incelendiğinde %68,4’ünün 31 ve üzeri yaşta, %28,3’ünün 26-30 yaş aralığında, %3,3 katılımcının da 21-25 yaş aralığında olduğu gözlenmektedir. Katılımcıların hizmet yılı dağılımına bakıldığında %43,3’ünün 11 yıl ve üzeri, %30’unun 6-10 yıl aralığında, %26,6 katılımcının da 1-5 yıl aralığında hizmette oldukları görülmektedir. Katılımcıların görev yeri dağılımına bakıldığında %58,3’ünün ilçede, %30’unun merkezde ve %11,7’sinin köyde görev yaptığı görülmektedir. Katılımcıların mezuniyet durumlarına bakıldığında %88,3’ünün lisans, %11,7’sinin yüksek lisans mezunu olduğu gözlenmiştir. Katılımcıların çalıştıkları okullara bakılacak olursa %80’inin resmi okullarda, %20’sinin özel okulda çalıştığı görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma için toplanacak veriler araştırmayı yapacak kişi tarafından hazırlanan 10 açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun iç geçerliliğinin sağlanabilmesi için fen eğitimi alan uzmanlarının fikir ve görüşlerine başvurulmuştur. Görüşme soruları hazırlanırken iki alan uzmanının ve üç fen bilimleri öğretmeninin görüşleri dikkate alınarak sorular değerlendirilmiş ve yapılan öneriler doğrultusunda düzenlenmiştir. Düzenleme sonrasında ise 10 fen bilimleri öğretmeni ile pilot çalışma yapılmış ve soruların açık, anlaşılır ve araştırma problemine uygun olduğuna dair araştırmacı ile birlikte iki fen eğitimi alan uzmanı fikir birliğine varmıştır. Nitel araştırma yöntemi ile yapılan çalışmalarda hazırlanan sorular alanında uzman olan bireylerle paylaşılarak dönüt alınırsa araştırmanın güvenilirliğini artırır (Yıldırım 2010). Ayrıca nitel araştırma yöntemleri ile yapılan çalışmalarda iç geçerlik, araştırma yapan bireyin araştırmada ölçmek istediği veriyi, kullanmış olduğu araçla gerçekten ölçüp ölçemeyeceğine bağlıdır (Yıldırım ve Şimşek 2016). Araştırmanın güvenilirliği, araştırmacı ve alanında uzmanların yaptıkları değerlendirme görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları belirlenerek “Güvenirlilik=(görüş birliği/görüş birliği+görüş ayrılığı)x100” yöntemi ile hesaplanmıştır (Miles and Huberman 1994). Elde edilen hesaplamalar sonucunda araştırmanın güvenirlilik yüzdesi 0,81 olarak hesaplanmıştır. Yapılan araştırmalarda araştırma güvenirliliğinin %70’in üzerinde çıkması durumunda araştırmanın güvenilir olduğu kabul edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek 2016). Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formuna Ek 1 de yer verilmektedir.

3.4. Uygulama Süreci

Araştırma için hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu katılımcılara uygulanırken, görüşmenin rahat ve güvenilir bir şekilde yapılması için okul idaresi tarafından belirlenen bir odada yapılmıştır. Görüşmeler yaklaşık 15-20 dakika sürmüştür. Görüşmelerin yazıya eksiksiz geçirilmesi için ses kaydına alınması gerektiği ve bu ses kaydının araştırma dışında hiçbir şekilde kullanılmayacağı ifade edilmiştir. Buna rağmen bazı katılımcılar ses kaydı alınmasını istememiş; ses kaydına izin vermeyen katılımcıların sözleri görüşme formuna araştırmacı tarafından not

edilmiştir. Ses kaydı alınan katılımcıların görüşleri de eksiksiz bir şekilde Word belgesine yazılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Betimsel analizde elde edilen veriler, belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Ayrıca Yin (1994) çalışmasında nitel değerlendirmelerde doğrudan alıntıların bireylerin düşüncelerini olduğu gibi yansıtmada etkili olacağına inanıldığı için bazı veriler bir yorum yapılmadan aktarılmıştır. Verilerin analizinde her bir katılımcıdan elde edilen veriler ona verilen kod (Ö1, Ö2, Ö3,...) ile incelenmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR

Bu bölümde fen bilimleri öğretmenlerinin, sosyal medya kullanım durumları, sosyal medyayı fen eğitiminde kullanımları, fen bilimlerinde hangi alanlarda sosyal medya kullanımının uygun olacağına dair görüşleri alınmıştır.

Katılımcıların görüşme formunun “Sosyal medya kullanıyor musunuz? En çok kullandığınız sosyal medya uygulamaları nelerdir?” sorusuna verdikleri yanıtlar Tablo.1 ve Tablo.2’de sunulmuştur.

Tablo 4. 1. Katılımcıların Sosyal Medya Kullanım Durumları

Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	56	93,3
Hayır	4	6.7

Katılımcıların %93,3’ünün sosyal medya kullandığı, %6,7 katılımcının ise sosyal medya kullanmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4. 2. Katılımcıların En Fazla Kullandığı Sosyal Medya Platformları

Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
WhatsApp	52	86,6
Instagram	40	66,6
You tube	24	40
Twitter	22	36,6
Telegram	21	35
Facebook	18	30
Zoom	13	21,6
Diğer	9	15

Katılımcıların sık kullandığı sosyal medya platformlarına bakıldığında, en fazla kullanılan sosyal medya platformu %86,6’lık oranla whatsapp olarak tespit edilmiştir. Instagram %66,6 ile ikinci, you tube %40 ile üçüncü, twitter %36,6 ile dördüncü, telegram %35 ile beşinci, facebook %30 ile altıncı, zoom %21,6 ile yedinci

sırada yer almıştır.

Katılımcıların görüşme formunun “Sosyal medyayı günlük hayatta ne amaçla kullanırsınız? Ne kadar süre kullanırsınız?” sorusuna verdikleri yanıtlar Tablo.3 ve Tablo.4’te sunulmuştur.

Tablo 4. 3. Katılımcıların Sosyal Medyayı Kullanma Amaçları

Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
İletişim	58	96,6
Eğitim	46	76,6
Haber takip etme	33	55
Bilgi edinme	29	48,3
Eğlence	22	36,7
Alışveriş	13	21,5

Günlük kullanım amaçlarına bakıldığında ise, %76,6 eğitim, %48,3 bilgi edinme, %55 haber takip etme, %96,7 iletişim, %36,7 eğlence, %21,5’inin alışveriş amacı ile kullandığı tespit edilmiştir.

Tablo 4. 4. Katılımcıların Sosyal Medyayı Kullanım Süreleri

Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
1 saatten az	10	16,6
1-3 saat arası	33	55
3-5 saat arası	12	20
5 saat ve üzeri	5	8,4

Yukarıdaki tabloya göre sosyal medyayı 1 saatten az kullananların %16,6, 1-3 saat arası kullananların %55, 3-5 saat arası kullananların %20, 5 saat ve üzeri kullananların %8,4 oranında olduğu tespit edilmiştir.

Sosyal medyayı günlük hayatta ne amaçla ve ne kadar süre kullanırsınız? Sorusuna ilişkin katılımcı görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

“Çevremde yaşanan her türlü felaket, afet, bilgi, haber, yenilik, teknoloji alanlarında

bilgi edinebilmek adına kullanıyorum. Çok fazla vakit harcamıyorum. Ortalama 2-3 saatimi alıyor günlük.” (Ö1)

“Sosyal medyayı günlük hayatımda daha çok haberleşme, iletişim ve bilgi edinme amaçlı kullanırım. Günde bir ile bir buçuk saat arasında değişkenlik gösterebilir.”

“Güncel Haberleri takip etmek, ders için materyal temini için kullanıyorum. Günlük ortalama 2 saat kullanıyorum.” (Ö3)

“Belli bir süre yok mümkün olduğunca az kullanmaya çalışıyorum. Hem sevmiyorum hem de kendi çocuklarıma kötü örnek olmak istemiyorum. Facebookta ultrafen, fenExpres gibi fen bilimleri öğretmenlerinin üye olduğu siteleri takip ediyorum.” (Ö4)

” Günde bazen 6 saati dahi buluyor. Bilgi toplamak ders notları hazırlamak haberleşmek dizi izlemek iletişim kurmak için kullanıyorum” (Ö5)

“Haberleşmek ve bilgi paylaşmak için kullanırım. Hergün ortalama bir saat kullanırım.” (Ö7)

” Gündemi takip etmek , akademik anlamda meslektaşlarımla iletişime geçmek ve doküman paylaşımı için bu tarz uygulamaları tercih ediyorum. İhtiyaç halinde sosyal medyada 2-3 saat kadar aktif olmaya çalışıyorum.” (Ö10)

“Haberlere bakmak, alanımla alakalı bilgi toplamak, iletişim kurmak için günlük 2-3 saat arası kullanıyorum diyebilirim.” (Ö12)

” Günlük hayatta genelde bilgi almak ve bilgi paylaşımı yapmak için kullanıyorum.gün içerisinde 3-4 saati buluyor kullanmam.” (Ö14)

” Günde ortalama 3 saat civarı kullanıyorum. Haberleşmek ailemle konuşmak video izlemek işlerimi halletmek gündemi takip etmek için kullanıyorum. “ (Ö23)

” 1 saate yakın iletişim kurmada kullanıyorum.” (Ö34)

” Günlük hayatta herşey için kullanıyorum. Alışverişten tutun, eğitime, spora, haber takip etmeye, iletişime kadar her alanda kullanıyorum. Günlük ortalama 4 saat alıyordur.” (Ö39)

“İletişim kurmak, gruplara üye olmak, haberleri takip etmek, ders notları oluşturmak için ortalama 3-4 saat kullandığımı düşünüyorum.” (Ö45)

“Günde ortalama 2 veya 2,5 saat kullanırım. İletişim kurmak, dizi izlemek veya güncel olayları takip etmek için kullanırım” (Ö47)

“Günde ortalama 3 saat civarı kullandığımı düşünüyorum. Ailemle ve arkadaşlarımla konuşmak, haberleri ve futbol takip etmek, güncel bilgilere bakmak için kullanıyorum.” (Ö54)

“Günde bir saate yakın haberlere bakmak iletişim kurmak ve orada takip ettiğim arkadaşlarımla paylaşımlarına bakmak için kullanıyorum.” (Ö58)

“Haberleşme, gündem takibi, alanım ile ilgili gelişmeler, iletişim, deney videoları, kafa dağıtmak.” (Ö60)

Görüşme formunun “Sosyal medyanın öğretim süreçlerinde kullanılması ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?” sorusuna katılımcıların yanıtları Tablo.5’te verilmiştir.

Tablo 4. 5. Katılımcıların Sosyal Medyanın Öğretim Sürecinde Kullanılmasına Yönelik Görüşleri

Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Gereklidir	50	83,3
Gereksizdir	4	6,7
Kararsızım	6	10

Öğretim sürecinde sosyal medyanın kullanılmasına yönelik katılımcı görüşlerine bakıldığı zaman %83,3 katılımcı gerekli olduğunu, %6,7 katılımcı gereksiz olduğunu, %10 katılımcı ise kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Soruya ilişkin bazı katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

” Sosyal medya günümüz koşullarında bir ihtiyaç olmuş durumda bu nedenle kullanımı her alanda önemli ve gerekli.” (Ö1)

“Sosyal medya günümüz de aktif olarak yediden yetmişe herkes tarafından kullanılmakla birlikte bilgi akışı çok hızlı bir şekilde yayılmaktadır.Bu yüzden eğitim ve öğretim açısından bilginin daha hızlı yayılması,bilgiye kısa sürede

ulaşılması,iş birliği ile hem Türkiye de hem de Dünya genelinde ortak bir platformda buluşabilmesine olanak sağlaması nedeniyle sosyal medyanın ğretim sreclerinde kullanılmasına olumlu bakmaktayım.” (2)

“ğrencilerle ve velilerle iletişimi sağlayarak uyum içinde eğitim ğretim sürecini yönetmek, bilgi alışverişi sağlamak, dersle ilgili video, soru, belgesel gibi, görsel materyalleri edinip, yine sosyal medya aracılığı ile öğrencilerle paylaşmak, ğretimi verimli hale getirmektedir.” (4)

“ğretim sürecinde mutlaka kullanılması gerekir. sosyal medya platformları eğitim sistemindeki eşitsizliği biraz da olsun aza indirgemiştir. Bundan dolayı eğitim ğretim sürecinde kesinlikle en aktif şekildee kullanılmalıdır.” (5)

“ğretim sreclerinde kullanılması önemli çünkü hızlı erişim ve haberleşme açısından kullanılması gerekli.” (6)

“ğretim sürecinde ders notları var,paylaşımlar, deneme ve bol test içeriği sunabiliyor. Video soru çözümleri öğrencileri hedefe kısa sürede zaman kaybettirmeden ulaştırıyor.” (8)

“Sosyal medya uygulamaları sayesinde online olarak öğrencilerimize ve meslektaşlarımıza daha hızlı şekilde ulaşabiliriz. Örneğin bir konu hakkında bu tarz platformlarda anında bilgi ve doküman paylaşımı yapılabilir . Düzenli ve yerinde kullanıldığında faydalı olduğunu düşünüyorum.” (10)

“Kullanılması hakkında olumlu düşünüyorum. ağın bize verdiği olanaklardan yararlanmak gerekiyor ki bu olanak son derece hızlı iletişim, bilgi alış-verişi ve geniş bir bilgi havuzu ise kesinlikle eğitim ve ğretim sürecinde kullanılması gerekiyor.” (12)

“Sosyal medyayı ğretim sürecinde kullanıyoruz. Mesela whatsapp web uygulaması ile kitaptaki soruyu çekip tahtaya yansıtık. Yada bazı sosyal medyalardan denemeler indirip akıllı tahtaya yansıtıp oradan işliyoruz. Yani sosyal medyanın yada whatsappın her türlü imkanını eğitim aracı olarak kullanıyoruz.” (13)

“Ben faydalı olduğunu ve kullanılması gerektiğini düşünüyorum. Mağlum günümüz teknoloji ağı ve bazı bölgeler hala teknolojiden mahrum durumda. Benim alıştığım okul köy okulu olduğu için henüz akıllı tahta dahi bulunmamakta. Ondan dolayı teknolojinin eksikliğini çok hissediyorum. Akıllı tahtanın dahi olmadığı bir okul olduğu için meslektaşlarımın paylaşımlarına

bakarak elde olan imkanlarla konuları somutlaştırmaya çalışıyorum.” (Ö14)

“Öğretim süreçlerinde kullanılması zorunlu olmamakla beraber kullanılması faydalıdır. Ben daha önce hiçbir şekilde kullanmazdım ancak pandemi döneminin olmasıyla birlikte kullanımım arttı ve artmaya devam ediyor.” (Ö25)

“Kesinlikle kullanılması gerektiğini düşünüyorum. O kadar zengin ve güzel içerikler var ki çocuklar için de öğretmenler için de çok faydalı bence. Hem okul içinde hem okul dışında aktif olarak kullanılmak gerekiyor diye düşünüyorum.” (Ö27)

“sosyal medyanın eğitimde kullanılmalıdır çünkü eğitim sadece okulda olmamalı nitekim yaşadığımız büyük salgın bunu gösterdi ve bundan sonra da eğitimin her alanında olacaktır.” (Ö38)

“Sosyal medyayı günlük her alanda o kadar çok kullanıyoruz ki bunu eğitimde kullanmamak düşünülemez bana göre. Çünkü şuan herşey sosyal medya üzerinden dönüyor. Bunu eğitimde kullanmamız son derece etkili olacaktır. Eğitim dediğimiz şey zaten sürekli yenilenmeli yeni içerikler ve yeni teknikler denenmelidir. Bu sebepten dolayı sosyal medya bu tekniklerin en etkilisidir.” (Ö39)

“Kullanılması zorunlu değildir. ders kitapları ve kaynak kitaplar yeterlidir ders anlatmak için.” (Ö41)

“Pek kullanmıyorum. Açıkçası pek anlamam ve kullanmayı gereksiz buluyorum.” (Ö44)

“Bu konunun hem olumlu hem de olumsuz tarafları olduğunu düşünüyorum. Çünkü sosyal medyada paylaşılan bilginin doğruluğunun kontrol edilmesi yaş grubuna göre hem kolay hem zor. Özellikle de öğrencilerimin takip ettiği hesaplardan gelen sorulara baktığımda izledikleri videolardaki bilgilerin eksik ya da yanlış olduğunu ifade edebilirim. Özellikle de son dönemde ülkemizde sosyal medya üzerinde -sırf takipçi ve beğeni kazanmak için- yapılan gönderilerdeki bilgilerin öğrencilerin öğrenmesinde sorun olacağını düşünmekteyim.

- Olumlu tarafı ise bilgi ve iletişimin artmış olduğu bu çağda öğrencilere daha hızlı bir şekilde doğru bilgilerin aktarılması için sosyal medya kullanılabilir.” (Ö51)

Görüşme formunun “Sosyal medyayı fen eğitimi sürecinde kullanıyor

musunuz? Neden ?” sorusuna katılımcıların yanıtları Tablo.6 ve Tablo.7’ de verilmiştir.

Tablo 4. 6. Katılımcıların Sosyal Medyayı Fen Eğitiminde Kullanımları

Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	53	88,3
Hayır	7	11,9

Tablo. 6. İncelendiği zaman katılımcıların %88,3’ünün sosyal medyayı fen eğitiminde kullandığı, %11,7’sinin ise kullanmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4. 7. Katılımcıların Sosyal Medyayı Fen Eğitiminde Kullanım Nedenleri

Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Deney ve görsellik	35	58,3
İletişimin hızlı olması	20	33,3
Online deneme ve test	20	33,3
Ders notu oluşturma	19	31,6
Farklı yöntem ve teknikler	18	30
Okul dışı eğitim	18	30
Materyal oluşturma	13	21,6
Aylık ve yıllık plan	4	6,6

Katılımcıların sosyal medyayı fen eğitiminde kullanma nedenleri incelenmiş 8 kod altında toplanmıştır. Katılımcıların %33,3’lük kısmı iletişimin hızlı olması, %30’luk kısmı okul dışında kullanım için, %31,6’lık kısım ders notu oluşturma için, %58,3’lük kısım deney ve görsellik için, %30’lık kısım farklı yöntem ve teknik bulmak için, %21,6’lık kısım materyal oluşturma için, %33,3’lük kısım online deneme ve test için, %6,6’lık kısım aylık ve yıllık plan oluşturma için sosyal medyayı tercih etmektedir.

Katılımcıların “sosyal medyayı fen eğitiminde kullanıyor musunuz ve neden kullanıyorsunuz?” sorusuna ilişkin bazı katılımcıların görüşleri şu yöndedir:

“Bilimde gelişen yeni teknolojilerden haberdar olmak adına fen bilimleri ile alakalı siteleri kullanıyorum.” (Ö1)

“Sosyal medyayı fen öğretiminde kullanıyorum. Whats App ile öğrencilere çeşitli eğitim materyallerini daha hızlı bir şekilde ulaştırarak online ortamda daha anlaşılır tekrarlanabilir cevaplar verebiliyorum.” (Ö2)

“Kullanıyorum. Meslektaşlarımızla sosyal medyadan deney, etkinlik, çalışma kağıdı gibi, paylaşımlarda bulunup, bunları derste kullanıyoruz. (Ö3)

“Kullanmıyorum. Çünkü fen öğretimi sürecine olan katkısının zararından az olduğunu düşünüyorum”. (Ö4)

“Evet gereklidir. Tabiki her yerdeki öğrenci ve öğretmen için gereklidir. Ancak köy okulunda çalışan bir öğretmen olarak söylüyorum ki burada sosyal medyanın bana sağladığı imkanlar inanılmaz güzel.” (Ö5)

“Tabiki kullanıyorum eğitimde 3 ayak vardır. Veli, öğretmen ve öğrenci. Hızlı ve etkili iletişim için kullanıyorum.” (Ö6)

” Fen öğretimi sürecinde kullanıyorum. Kitap yada ek kaynak almak konusunda maddi sıkıntı yaşayan öğrenciler için çok faydalı oluyor. Ayrıca farklı görsellerle anlatım ve sorularla konuyu daha iyi pekiştirebiliriz.” (Ö7)

” Fen öğretiminde özellikle özellikle deneyler konusunda risksiz ve görsellik kattığı için önemli görüyorum.” (Ö8)

“Fen ödevlerini whatsApp üzerinden tekrar gönderip bilgilendiriyorum. Çünkü unutup ya da dinlemiyorlar. Test soruları gönderip pekiştirmelerini istiyorum. You tube ile video tekrarı ders tekrarı yaparak yine pekiştirmeyi amaçlıyorum.” (Ö9)

“Fen bilimleri ile ilgili etkinliklere test deneme gibi dokümanlara hızlı bir şekilde ulaşabiliyorum sıkça kullanıyorum. Güncel not soru paylaşımlarına ve etkinliklere bu uygulamalardan ulaşabiliyorum. Özellikle sınıf ortamının kalabalık olduğu durumlarda etkinlik yaparken eş zamanlı olarak bu uygulamalardan video açarak görsellerle destekliyorum.” (Ö10)

“Kullanıyorum. Her okulun imkanları eşit değildir. mesela merkezde olup büyük bir materyal odasına veya laboratuvara sahip olan okul ile laboratuvarı olmayan, materyal açısından çok fazla eksiği olan bir okuldaki öğretim tekniği de, ders işleme metodu da aynı olmaz. Ancak sosyal medya bu açıdan oldukça avantaj sağlamaktadır. Materyalin ve ya deney malzemelerin yoksa sosyal medyadaki farklı yöntem ve teknikleri, videoları kullanabilirsin. Bende dersi

farklı metotlarla anlatmak için kullanıyorum sosyal medyayı.” (Ö11)

“Fen öğretim sürecinde de aynı şekilde yıllık plan paylaşımı, günlük plan paylaşımı, etkinlik paylaşımı, deney paylaşımı ve test paylaşımı olarak diğer zümre arkadaşlarımızla birlikte bu bilgileri paylaşıyoruz.” (Ö13)

“Kullanıyorum. Özellikle instagramda birçok hoca video paylaşımları yapıyorlar etkinlik paylaşıyorlar. Dediğim gibi hiçbir deney ve etkinlik yapamıyorum. En azından yapılan deneyleri gösterebiliyorum çocuklara. O yüzden katkı sağladığını düşünüyorum.” (Ö14)

“Tabiki kullanıyorum. Şöyle söyleyeyim yeni atandığım dönem çocuklara ne anlaticam nasıl anlaticam diye endişeleniyordum. Ancak sosyal medyaya girip araştırma yaptığım zaman gayet kaliteli, açık anlaşılır bilgiler hem video olarak hem notlar olarak paylaşılmıştı. Çok faydası oldu. Çocuklara daha verimli olması açısından kullanıyorum.” (Ö19)

“Evet kullanıyorum. Eğitimde veli öğretmen ve öğrenci işbirliği önemlidir. Bu işbirliğinin sağlanması için hızlı ve etkili iletişim kurulması gereklidir. Buda sosyal medyayla mümkündür. Örneğin öğrencilere online deneme yapacaksam velilerimle iletişime geçip bunu organize ediyorum. Çocukların sosyal medya kullanımı konusunda velilerimi bilgilendiriyorum.” (Ö20)

“Kullanıyorum. Her öğrencinin anlama düzeyi birbirinden farklıdır. Bundan dolayı bazen bir konuyu birçok farklı yöntemle anlatmak zorunda kalıyorum. Bunun içinde zümrelerimin sosyal medya platformları üzerinden paylaştığı video ve ders dökümanlarından yardım alıyorum.” (Ö21)

“Tabiki kullanıyorum. Hatta o kadar fazla kullanıyorum ki. Köy okulu mağlum okulumuz velilerimizin çoğunun kaynak kitap deneme hakkında pek bilgisi olmadığı için biz okul öğretmenleri olarak çocuklarımızın bu açığını kapatmaya çalışıyoruz. Sosyal medya da bu açıdan çok fazla işmize yarıyor. Telegramda çok güzel gruplar var denemeler testler dokümanlr paylaşıyorlar. Bunları çıktı olarak alıp hem biz ders anlatırken faydalanıyoruz hemde öğrencilerimize deneme sınavı yapıyoruz. Veya akıllı tahtamız olmadığı için bilgisayarımdan ders videoları açıp konuyu pekiştirmelerini sağlayabiliyorum.” (Ö22)

“Kullanıyorum. Ben bir dersi ve konuyu ne kadar çeşitlendirerek ve farklı yöntemlerle anlatırsak o kadar öğrencinin anlayacağını düşündüğüm için kendi derslerime hazırlanırken de sosyal medyadaki öğretmen arkadaşlardan

faydalaniyorum. Her ne kadar fen bilimleri öğretmeni olup bu alanda yüksek lisans yapmış olsam kendimi geliştirmek için çocuklara daha fazla bilgi aktarabilmek için kullanırım.” (Ö23)

“Evet kullanıyorum. Daha önce bahsettiğim gibi pandemiden önce sadece deneyler yapılırken kullanırdım. Pandemide zoom whatsapp aktif kullanılınca gördüm ki çok daha kolay oluyormuş bazı şeyler sosyal medya da. Pandemi bitti ancak ben hala aktif olarak bazen zoom üzerinden sekizinci sınıf öğrencilerime etüt tarzında dersler veriyorum. Soru grupları oluştuyorum bu açıdan çok faydasını gördüm.” (Ö25)

“Çok fazla kullanıyorum. Burası köy okulu haliyle merkez okullara göre hem veli hem öğrenci hem de okul açısından biraz daha eksik. Çünkü insanların imkanları kısıtlı. Okuldan sonra oturup telegramdan you tubeden ve diğer platformlardan birsürü ders videosu bakıyorum çünkü fen bilimleri o kadar kapsamlı ve soyut bir ders ki çocukların zihninde oturmaması çok doğal ondan dolayı birden fazla siteden ders notu bakıyorum video izliyorum. Kendi bilgilerimle de karıştırıp anlaşılır notlar ortaya çıkarıyorum. Deneyleri aynı şekilde malzeme eksik olduğu için video izletiyorum.” (Ö26)

“Evet kullanıyorum. Fen bilimleri çok geniş konu içeriğine sahip bir ders olduğu için materyal bulma konusunda problem yaşıyorum fazlasıyla. Sosyal medya bu alanda çok faydalı oluyor. Bizim branşta materyal ve görsellik olmazsa konu hiçbir şekilde anlatılamıyor. Bundan dolayı bu alanlarda kullanıyorum.” (Ö32)

“Evet kullanıyorum. 15 yıla yakındır bu mesleği yapıyorum. Şunu gördüm ki bizim branşımız o kadar geniş alanı kapsıyor ki çocuklara ne kadar çeşitli tekniklerle anlatırsak o kadar etkileyici oluyor ve o kadar akılda kalıyor. Deneyleri önceden laboratuvarı elde olan imkanlarla yapıyorduk. Ancak şimdi sosyal medyadan çeşitli yapılmış videolar var onları kullanıyoruz malzeme eksikliğinde. Notlar için aynı şekilde birçok farklı siteden yayınlanıyor. Onları derste yazdırmak zaman kaybı olmasın diye çıkarıp çoğaltıp çocuklara veriyorum.” (Ö39)

“ YouTube eğitici videolar dışında pek kullanmıyorum.” (Ö40)

“Kullanmıyorum çok fazla kendi notlarım var defterlerim var. Birde soru çözmek için kitap alıyoruz tüm çocuklara yetiyor onlar. Deney için tek kullanıyorum arada.” (Ö41)

“Kullanıyorum. Etkinlik yapımında, deney yapımında, materyal hazırlamada, güncel soru çözümünde, görsel paylaşımlarda, video izletmede kullanıyorum. Çok yararlı olduğunu düşünüyorum. Çünkü sınıflar kalabalık ve etkili ders anlatımı için gereklidir.” (Ö45)

“Kullanıyorum. Çünkü okul saatleri içerisinde anlatılmayan yerler oluyor bunları zoom üzerinden anlatıyorum. Ayrıca lgs öğrencilerine ek dersler online denemeler testler vermek için kullanıyorum. Diğer kademeler için de aynı şekilde deneme, test ve deneyler, görsel içerikler için kullanıyorum. Bu şekilde kullandığım zaman konu pekişiyor ve kalıcı oluyor.” (Ö49)

“Çok fazla kullanmıyorum. Dersi kendim anlatma taraftarıyım. Eldeki imkanlarla. Ders saatini boşuna harcamak istemiyorum. Sadece öğrenci gruplarına mesaj atmamda kullanıyorum.” (Ö50)

Görüşme formunun “Sizce sosyal medyanın fen eğitiminde kullanılması gerekli midir?” sorusuna katılımcıların yanıtları Tablo.8’de verilmiştir.

Tablo 4. 8. Katılımcıların Fen Eğitiminde Sosyal Medya Kullanılmasının Gerekliliğine Yönelik Düşünceleri

Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	48	80
Hayır	7	11,6
Kararsızım	5	8,4

Katılımcılarımızın verdikleri cevaplar incelendiğinde %80 katılımcımız evet, %11,6 katılımcımız hayır, %8,4 katılımcımızın kararsızım cevabı verdiği tespit edilmiştir. Katılımcıların bazı görüşler şu şekildedir:

“Globalleşen dünyada, yaşamda kullanılan her türlü teknolojiyi fen dersine yansıtmak gerekir. ilerleyen bir uygulama olunca çağın gerisinde kalmamak adına kullanılması gereklidir.” (Ö1)

“Şart olmamakla beraber avantajlı yanları var.” (Ö2)

“Kesinlikle gereklidir. Fen bilimleri dersi deneye, görsellere, simülasyonlara, doğaya, farklı meslek gruplarından ihtiyaç duyulduğunda bilgi almanın gerektiği, teknolojik gelişmelerden haberdar olunması gereken bir derstir.” (Ö3)

“Bence çokta gerekli değildir. Dediğim gibi öğretmen fen bilimleri adına sosyal medyada gördüğü faydalı bilgileri derste öğrencileri ile kendi kontrolünde paylaşabilir.” (Ö4)

“Evet gereklidir. Tabiki her yerdeki öğrenci ve öğretmen için gereklidir. Ancak köy okulunda çalışan bir öğretmen olarak söylüyorum ki burada sosyal medyanın bana sağladığı imkanlar inanılmaz güzel.” (Ö5)

“Fen derslerinde bazı deneyler sınıfta yapılamasa da deneyler konusunda profesyonel arkadaşların paylaşımları öğrenmeye katkı sağlamaktadır.” (Ö8)

“Bence sosyal medya bilinçli kullanıldığında gereklidir her zaman fen bilimlerinde de görsellik çok önemli soyut kavramların somutlaştırılmasında zihinde yer edinmesinde önemli yer tutar. Bende derslerimde kullanıyorum gerekli olduğunu düşünüyorum.” (Ö10)

“Son derece gereklidir. Bu bir teknolojidir. Zaten dersimizin adı da bir dönem fen ve teknolojiydi. Buradan yola çıkarak teknolojiyi en rahat kullanabileceğimiz ders fen bilimleridir.” (Ö13)

“İlla zorunluluk olduğunu düşünmüyorum ama teknoloji çağında bulunduğumuz için teknolojinin getirilerinden faydalanmak gerekiyor. Ondan dolayı kullanılmalı demin de söylediğim gibi birçok yerde imkan olmadığı için bu yapılan çalışmalar gösterilerek yapılabilir. Elimizdeki imkanlar yetersiz kalıyor. O zaman sosyal medyadaki paylaşımlarla çocuklara öğretilabiliyor.” (Ö14)

“Kesinlikle gereklidir. Yoksa çocuklara bazı konuları anlatmak çok zor olurdu. Veya çizimleri doğru bir şekilde yapmak zor olurdu.” (Ö18)

“Gereklidir. Çünkü o kadar kapsamlı bir ders ki bunu anlatmakta anlamakta bazen zor olabiliyor. Sosyal medyada bu zorluğu daha aza indirgemede yardımcı oluyor.” (Ö21)

“Mecburiyet olmamakla beraber gereklidir ve yararlıdır.” (Ö25)

“Bizim dönemde böyle şeyler olmadığı için kullanmamıştık yaş ilerledi o kadar gelişti ki sosyal medya yetişemiyorum. Pandemi döneminde zoom öğrenmek dahi çok vaktimi almıştı ama öğrenince çok faydalı olduğunu gördüm. Ondan

dolayı kesinlikle kullanılması gerekiyor. Çağ değişince çocuklarda değişiyor çünkü.” (Ö29)

“Gerekli olduğunu düşünmüyorum. Sonuçta ders kitaplarından anlatılabilir. Ayrıca 24 yıllık bilgi birikimim var. Onlar benim için yeterli.” (Ö33)

Görüşme formunun “Sizce sosyal medyanın fen öğretiminde kullanılmasına yönelik eğitim alınmalı mıdır?” sorusuna katılımcıların yanıtları Tablo.9’de verilmiştir.

Tablo 4. 9. Katılımcıların Fen Öğretiminde Sosyal Medya Kullanımı İçin Eğitim Alınmasının Gerekliliğine Yönelik Görüşleri

Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	39	65
Hayır	13	21,7
Kararsızım	8	13,3

Katılımcıların cevabı incelendiği zaman %65 katılımcının evet, %21,7 katılımcının hayır, %13,3 katılımcının kararsızım cevabı verdiği tespit edilmiştir.

Katılımcıların verdiği bazı cevaplar şu şekildedir:

“Etkili ve doğru kullanmak için bu alanda eğitim alınabilir.” (Ö1)

“Sosyal medya kullanırken ortaya çıkabilecek olumsuzlukları en aza indirmek için eğitim alınabilir.” (Ö2)

“Hayır. Çünkü; “ sosyal medyanın fen öğretiminde kullanılması ” kulağa hoş gelen bir fikir olabilir. Fakat benim fikrim uygulamada(yani sahada) pek fazla geçerliliği yok.” (Ö4)

“Evet alınabilir. Öğretmen olarak çocuklara nasıl daha iyi ders anlatabilirim dersimi nasıl daha verimli hale getirebilirim diye düşündüğüm için eğitim alırsam daha faydalı olurum daha verimli kullanırım sosyal medyayı.” (Ö5)

“Gerekli olduğunu düşünmüyorum.” (Ö7)

“Bu işler amatörce yada uzmanca yapılabilir ama mutlaka bir eğitim verilmeli diye düşünüyorum.” (Ö8)

“Genelde çoğu kişinin evinde bilgisayar ve internet var. Herkes bir şekilde ne yapması gerektiğini google üzerinden öğreniyor ve uyguluyor. Bu nedenle özel

bir eğitime gerek yok. Bizim okuldaki öğrenciler erişim sıkıntısı çektikleri için istekli çocuklar olabilir.” (Ö9)

“Sosyal medyayı sadece facebook instagram vb gibi düşünmemeli bazı sosyal medya uygulamaları sayesinde birçok öğrenci kitlesine aynı zamanda ulaşabiliriz bunun en güzel örneği zoom gibi uygulamalar özellikle pandemi döneminde uzaktan eğitimde sıkça kullanıldı fen bilimleri öğretmenlerinin de bu konuda eğitim alması etkinliklere dayalı derslerini ilerletmesi açısından faydalı olacaktır.” (Ö10)

“evet alınmalıdır böylelikle fen eğitimde nasıl kullanılacağına yönelik geliştirilmiş teknikler öğrenilir ve öğrencilere daha faydalı içerikler hazırlanabilir.” (Ö11)

“Alınabilir de alınmayabilir de ama hizmet içi eğitim döneminde bu konunun üzerinde durulabilir. İhtiyaç duyan meslektaşlarım videoyu izleyip yararlanabilirler.” (Ö12)

“Bence alınmalı. Çünkü bilgi kirliliği, yanlış aktarmaların ortadan kalkması ve amacına hizmet etmesi için alınması gerekiyor. Mesela bir deney anlatırken daha yüzeysel değil de daha detaylı anlatıp anlatmadığını görebilir. Bilgi aktarırken anlatacağı kişilere hitaben nasıl anlatacağı konusunda yardımcı olabilir.” (Ö14)

“Alınabilir. Sosyal medyalar da sürekli yeni yeni özellikler getirilerek güncelleniyor. Bu güncellemeler hakkında yeni gelişmekte olan sosyal medya platformlarının kullanımı hakkında hizmet içi eğitim verilebilir.” (Ö21)

“Evet alınabilir. Öğretmen olarak çocuklara nasıl daha iyi ders anlatabilirim dersimi nasıl daha verimli hale getirebilirim diye düşündüğüm için eğitim alırsam daha faydalı olurum daha verimli kullanırım sosyal medyayı.” (Ö22)

“Alınabilir ancak çok gerekli değil bence. Çünkü ben çok merak edip araştıran biriyim. Bu kadar platformu bu alanda eğitim olarak değil araştırarak keşfettim. Ama yine de alınabilir.” (Ö26)

“Ben çok fazla alınması gerektiğine inanıyorum. Göreve yeni başlayan arkadaşlar bu konuda çok iyiler bazen sosyal medyada merak ettiğim takıldığım yerleri onlara soruyorum. Bu alanda hizmet içi eğitimlerin alınması gerekiyor.” (Ö29)

“Mutlaka destek almak gerekir. daha verimli ders anlatmak için, çünkü devir değişiyor, çocukların kafası değişiyor bunlara ayak uydurmak için çağa ayak uydurmak gerekiyor. Hizmet içi eğitim verilmelidir.” (Ö31)

“Evet materyal hazırlama konusunda eğitim alınmalıdır. Her ne kadar sosyal medyadan birçok materyal bulsam ve yapsam da kendi yaptığım ve bulduğum materyalleri de kullanmak isterim ve bu konuda eğitim almak isterim.” (Ö32)

“Hayır gerek yok eğitim almaya.” (Ö33)

“Aslında alınmasında fayda vardır. Çünkü ben sosyal medyadan çok anlamayan biri olarak söylüyorum ki bu alanda eğitim alsam dersler daha verimli geçer belki çocukların dilinden daha iyi anlarım mağlum günümüzde çocuklarda sosyal medyada çok vakit geçirdikleri için onlara hitap ederek anlatmak daha faydalı olur bence.” (Ö34)

“Olabilir. Nasıl ki kendimizi geliştirmek için web 2.0 web 3.0 gibi eğitimleri alıyoruz. Sosyal medyanın derslerde kullanılabilmesi içinde alt yapının oluşturulması gerekmektedir. Bir çalışmada mevcut öğrencilerin -özellikle de ilkokul-ortaokul çağındaki öğrenciler- teknoloji yerlileri olarak isimlendirilmesinden bahsetmekteydi. Teknolojini içinde büyüdükleri için bilgi ve iletişimde benzer şekillerde geliştiği ifade edilebilir.” (Ö51)

Görüşme formunun “Sizce sosyal medyanın fen öğretiminde kullanılmasının avantajı nelerdir?” sorusuna katılımcıların yanıtları Tablo.10’da verilmiştir.

Tablo 4. 10. Katılımcıların Fen Eğitiminde Sosyal Medya Kullanımının Avantajlarına Yönelik Görüşleri

Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Deney ve görsellik	42	70
Geniş bilgi havuzu	37	61,6
Bilgiye ulaşım hızı	31	51,6
Zamandan tasarruf	17	28,3
Ders tekrarı	15	25
Güncel bilgi takibi	14	23,3
Avantajı yok	3	5

Tablo 10 incelendiği zaman katılımcıların yanıtları 7 kod altında toplanmıştır.

Katılımcıların %23,3'ü güncel bilgi takibi, %51,6'sı bilgiye ulaşım hızı, %61,6'sı geniş bilgi havuzu, %70'i deney ve görsellik, %28,3'ü zamandan tasarruf, %25'i ders tekrarı konularında avantaj sağladığını belirtirken, %5'lik kısım ise herhangi bir avantajı olmadığını belirtmiştir.

Katılımcıların bazı görüşleri şu şekildedir:

“Bilgiye daha kısa sürede ulaşmamız zaman açısından tasarruf sağlamaktadır. Ortak bir platformda birçok insanı bir araya getirmesi bilgi havuzunun genişlemesine ve daha fazla kaynağa ulaşmamıza olanak sağlamaktadır. Sınıf ortamında yapılması mümkün olmayan bir deneyin video şeklinde izletilerek öğrencinin konuyu anlamlandırmasına yardımcı olunabilir.” (Ö1)

“Binlerce avantajını sayabilirim. Hızla bilgi paylaşmak ve bilgiye anında ulaşmak, iletişim sağlamak güncel olayları takip etmek denemeler ders notları testlere fazlaca sayıda ulaşıyor olmak bir konuyu birden fazla öğretmen arkadaştan dinleyince bunları öğrencilere aktarmak avantajları arasındadır.” (Ö5)

“Fen bilimlerinde görsel alanların yoğun olması sebebiyle kullanılması önemli. Öğretmen o görseli saatlerce uğraşsa ancak çizebilirken sosyal medyada o görselle her şekilde mevcuttur.” (Ö6)

“Avantajı bol içerik sunması ve konuları görselleştirmesidir.” (Ö8)

“Ders tekrarı yapmak. Kaçırılan ya da anlaşılmayan dersi evde öğrenme imkanı sunuyor. Haberleşme ile öğrencilerin yetersizliği konusunda veli bilgilendirilebiliyor. Verilen ödevleri araştırabilir. Çevre ile ilgili konularda video izleyerek bilinçlenebilir. Belgesel izleyerek de canlıların yaşamını tanır. Sınıf ortamında yapamadığımız deneyleri izleyerek öğrenebilir.” (Ö9)

“Fen bilimlerinden yapılan çoğu deneye etkinliklere sosyal medyadan ulaşabiliriz. Birçok öğretmen ve öğrenci yapılan çalışmaları ortak bir şekilde takip edebilir. Özellikle imkansızlıkları olan okullarda soyut bilgileri somutlaştırmak için sosyal medyada paylaşılan dokümanları kullanabiliriz.” (Ö10)

“sosyal medya genel olarak aradığımız bilgiye kolay ulaşıp paylaşmamızı sağladığından fen eğitiminde kullandığımız deneylerin öğrencinin beyinde daha kalıcı hale gelmesi açısından faydalıdır ve avantajdır öğrenci bu şekilde konuyu daha çabuk ve hızlı öğrenir.” (Ö11)

“Avantajları, malzeme eksikliğinde deney videoları izletip açığı kapatmak, çizimi zaman alan görsellere hızlı ve masrafsız şekilde ulaşmak, öğrenci ile okul dışında da sürekli etkileşim halinde olmak, imkanı olmayan öğrenciye test ve deneme göndermek.” (Ö12)

“Tehlikeli, patlamalı deneyler gibi deneylerin izletilerek anlatılması öğrencilerde bilgileri somutlaştırır. Yada müze, gezi parkları gibi yerlere gidemeyen öğrenciler, Türkiye’nin farklı yerlerinde bulunan tarihi yerlere gidemeyen öğrencilere en azından sosyal medya üzerinden gösterilebilir.” (Ö14)

“Bilginin daha hızlı yayılması, daha fazla kişiye yayılması avantajlarıdır.” (Ö16)

“Farklı insanların anlatım tarzlarını kendimize katmak ve bilgiye kolayca ulaşmak gayet avantajlı bir durum.” (Ö18)

“Binlerce avantajını sayabilirim. Hızla bilgi paylaşmak ve bilgiye anında ulaşmak, iletişim sağlamak güncel olayları takip etmek denemeler ders notları testlere fazlaca sayıda ulaşıyor olmak bir konuyu birden fazla öğretmen arkadaştan dinleyince bunları öğrencilere aktarmak avantajları arasındadır.” (Ö22)

“O kadar çok avantajı var ki ama az önce saydığım ders notu hazırlama, farklı öğretmenlerin bilgilerinden yararlanma, deneyleri izletme, test imkanı olmayana test gönderme, özellikle akılda kalıcılığı zor olan birçok konuda somutlaştıracak, bilgileri zihne yerleştirecek şifreler, kısaltmalar bulmak avantajları arasındadır.” (Ö26)

“Animasyon ve simülasyon tarzı görseller öğrenmeyi kolaylaştırıyor. Tüm öğrencilere eşit şartlar sağlandığı takdirde öğrenmenin okul dışında farklı zaman dilimlerinde gerçekleşmesi mümkündür. Bunlar bazı avantajlarıdır.” (Ö37)

“Bir avantajı yoktur.” (Ö41)

“O kadar fazla avantajı var ki bilgi alışverişi, öğretmen gruplarında her öğretmenin kendi notlarını yada yaptığı deneyleri paylaşması en önemli avantajıdır.” (Ö46)

“İstediğimiz bilgiye hemen ulaşmamız zaman açısından avantajlıdır. Ülkenin her yanından öğretmenlerle ortak grupların olması bir konuyu birçok açıdan ele alıp öğrenciye daha iyi anlatabilmeyi sağlıyor. Deney malzemelerinin yetersiz olduğu durumlarda sosyal medya üzerinden deneylerin hazır videolarının izletilmesini sağlıyor.” (Ö47)

“Bilgilerin ve materyallerin daha fazla öğrenci ve öğretmen grubuna ulaşması, bunların derste kullanılması ve öğrencilere birçok farklı teknikle ders anlatma kolaylığı sağlaması avantajlarından bazılarıdır.” (Ö48)

“Avantajı çok olduğunu düşünmüyorum. Sadece hızlı iletişim için gruplar avantajlı olabilir.” (Ö50)

“Bilgi ve iletişimdeki hızın yakalanması bir avantaj olabilir. Ayrıca okul dışı öğrenme ortamları oluşturarak harmanlanmış (Blended) öğrenme sağlanabilir. Bu bakımdan 2006 yılından beri öğretim programlarımızda yer alan okul dışı öğrenme de gerçekleştirilebilir.” (Ö51)

“Avantajı oldukça fazladır. Ders notları konusunda, test almaya imkanı olmayan öğrencilerin için oldukça fazla içerikler vardır. Online denemeler, şifrelemeler, somutlaştırmalar ve zengin görsellerle çok fazla avantaj sağlamaktadır.” (Ö60).

Görüşme formunun “Sizce sosyal medyanın fen öğretiminde kullanılmasının dezavantajları nelerdir?” sorusuna katılımcıların yanıtları Tablo.11’de verilmiştir.

Tablo 4. 11. Katılımcıların Fen Eğitiminde Sosyal Medya Kullanımının Dezavantajlarına Yönelik Görüşleri

Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Zaman kaybı	37	61,6
Dezavantajı yok	23	38,3
Kavram yanlışları	12	20
Hareketsizlik	7	11,7
Bilgi kirliliği	5	8,3

Katılımcıların görüşleri incelenmiş ve dezavantajlar 5 kod altında toplanmıştır. Katılımcıların %20'si kavram yanlışları, %61,6' zaman kaybı, %11,7'si hareketsizlik, %8,3'ü bilgi kirliliğinden bahsederken; katılımcıların %38,3'ü de herhangi bir dezavantajı yoktur demektir.

Bazı katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

“Etkili ve doğru kullanılmadığında her teknoloji yarardan çok zarar getirir. Doğru olmayan bilgilerle yol alınmazsa kalıcı yanlış öğrenmeler meydana getirebilir.” (Ö1)

“Sosyal medyanın fen öğretiminde yaratabileceği dezavantaj sosyal medya kullanımının artmasından dolayı oluşabilecek hareketsizlik durumu çeşitli sağlık sorunlarına sebep olabilir. Sadece sosyal medya kullanmak insan ilişkilerini olumsuz yönde etkileyebilir.” (Ö2)

“Bazı durumlarda yanlış bilgiler yada içerikler, görseller bulunabilmektedir. Her zaman ön inceleme mümkün olmadığından hatalı bilgilerin yayılmasına sebep olabilir. Ayrıca sosyal medyada geçirilen zaman farkında olunmadan uzun tutulabilir. Bu durumda da günümüz sorunlarından sosyal medya bağımlılığı artabilir.” (Ö3)

“Dezavantajı bana göre bulunmamaktadır.” (Ö5)

“Fen bilimlerinde birçok kavram yanlışlığı var örneğin kütle – ağırlık , sürat – hız, ısı- sıcaklık gibi bu kavram yanlışları sosyal medyadaki bir çok kanalda yapılan yanlışlara örnek verilebilir işte bu yüzden sosyal medyanın kavram yanlışlarını dikkate almama konusunda dezavantajları olduğunu söyleyebilirim.” (Ö10)

“Bilgi kirliliği veya yanlış aktarmadan ortaya çıkacak sorunlar olabilir.” (Ö14)

“Kavram yanlışları olabilir. Bizlerin buna çok dikkat etmesi gerekiyor.” (Ö17)

“Yine bilgi fazlalığı diyebiliriz. Bazı konularda kavram yanlışları olabiliyor. Ancak bunları dezavantaj olarak görmesekte olabilir. Öğretmen arkadaşların dikkat etmesi gerekiyor sadece.” (Ö26) “Tek dezavantajı zamanını çok alması bazen kendimi o kadar kaptırıyorum ki saatlerin nasıl geçtiğini farketmiyorum.” (Ö27)

“Zamanını çalması dezavantajıdır. Bazı insanlar aşırı zaman geçiriyor diye düşünüyorum ve bunu gereksiz buluyorum.” (Ö34)

“Bu platformlarda çok vakit harcadığı takdirde hem sağlık hem aile hem zihin olarak sıkıntılar ortaya çıkabilir.” (Ö37)

“Çok fazla olumsuzluk yoktur. Ancak fazla bilgiler ve belgeler içerisinde elbette yanlış olan da vardır. Bu dezavantaj olabilir.” (Ö42)

“Kavram yanlışları açısından biraz dezavantajı vardır. Bu da öğretmenin dikkat etmesiyle ortadan kaldırılabilir.” (Ö45)

“Çok fazla dezavantajı bulunmamaktadır. Kişinin zaman yönetimi iyiye herhangi bir dezavantajı yoktur. Değilse günlük hayattaki işlerini aksatma, zaman kaybı gibi durumlar oluşabilir.” (Ö47)

“Dezavantajı da yoktur. Yararlı olarak kullanan kadar zararlı kullanan da vardır. Yani kişiye göre değişir.” (Ö58)

Görüşme formunun “Sizce sosyal medya kullanarak öğrencilerin fen başarıları arttırılabilir mi? Nasıl ?” sorusuna katılımcıların yanıtları Tablo.12’ de verilmiştir.

Tablo 4. 12. Katılımcıların Sosyal Medyanın Fen Başarısını Arttırıp Arttırmadığına Yönelik Görüşleri

Temalar	Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	Görsellik sağlaması	35	58,3
	Okul dışı eğitim	20	33,3
	Materyal hazırlama	18	30
	İlgiyi arttırma	13	21,6
	Ders tekrarı	10	16,6
Hayır	Zaman kaybı	8	13,3

Katılımcıların verdikleri yanıtlar incelendiği zaman %86,7 katılımcının evet başarıyı arttırır, %13,3 katılımcının hayır başarıyı arttırmaz dediği tespit edilmiştir. Bazı katılımcı görüşleri şu şekildedir:

“Sistemde olan birçok uygulamayı sosyal medya aracılığı ile daha ileriye götürebilir ve öğrencilere olumlu katkılar sağlayabiliriz. Buda öğrenci başarısını arttırır.” (Ö1)

“Evet arttırılabilir. Görsel ve işitsel içerikler öğrencinin yaş düzeyi göz önüne alınarak ilgi çekici hale getirilerek dikkati bu yönde çekilebilir. Online yapılan deneyler ve oyunlar öğrenciler için daha eğlenceli hale getirilebilir.” (Ö2)

“Arttırılabilir. Uygun materyaller (İnteraktif soru çözümü, oyunlar, yarışmalar, videolar, konu anlatımları) kullanılarak okul dışında da öğrenci ile iletişim halinde olup, ders pekiştirilebilir. Böylece başarıya olumlu yönde katkı sağlanır.” (Ö3)

“Genel olarak öğrenci profilini düşündüğümüzde HAYIR diyorum. Burada yaş grubu önemli bir etken bence üniversite öğrencileri üzerinde sosyal medya ders öğretiminde daha başarılı ve verimli olabilir.” (Ö4)

“Kesinlikle arttırılabilir. Öğrenci video izlediği zaman hem görsel hem işitsel olarak aktiftir. Ayrıca bahsettiğim gibi görsel olarak görünce somutlaştırır ve kolay kolay unutmaz.” (Ö5)

“Fen başarıları arttırılabilir. Çünkü çözülemeyen anlaşılamayan soruların hızlıca görselleri paylaşılarak anında dönüt alınıyor olması.” (Ö6)

“İstekli bir öğrenciyse ders tekrarı yapar. Çözümlü örneklerin çözümünü dinler. Kaçırdığı ya da anlamadığı dersi dinleyerek dersten geri kalmaktan kurtulur. Bu da başarıyı getirir.” (Ö9)

“Arttırılır. Sosyal medya üzerinden veli grupları oluşturduk. Veli gruplarına ödevleri, yazılıları, yazılı örneklerini, testleri, denemeleri göndererek orada bilinçli veliler bunları evde çocuklarla çözmesi iyi oluyor. Kitap, dergi, deneme ücreti vermeden bu verilere ulaşmış oluyorlar.” (Ö13)

“Arttırır. İnsanlar ilgi duydukları merak ettikleri dersleri daha iyi dinlerler. Bu ilgiyi canlı tutmak için de sosyal medya kullandığım için arttırdığını söyleyebilirim.” (Ö17)

“Arttırılabilir. Öğrencilerimle whatsapp grubumuz var ödev veriyorum çözemedikleri soruları gruba atıyorlar. Gruba çözebilen öğrenci de anlatabiliyor. Bende çözebiliyorum. Bu sayede öğrenci hem anında dönüt almış oluyor. Hemde ders dışında sosyal medyayı eğitim amaçlı kullanıyor.” (Ö21)

“Kesinlikle arttırılabilir. Neticede siz birden fazla yöntem ve teknik kullanarak dersi anlatırsanız hemen hemen her öğrenci dersi anlar ve bu da başarıyı

arttırır.” (Ö23)

“Arttırabilir. Öğretmene anında ulaşıyor olmak, görsellere videolara kısa kısa notlara göz atıyorum. Hoşuma giden ilgi çekici olanları paylaşıyorum çocuklarla akılda kalıyor ve böylece başarı arttıyor. Ayrıca deneyleri yapmak hem malzeme açısından hem de zaman açısından sorun oluyor. Ancak sosyal medyadan izletince her ikisinden de tasarruf ediyoruz. Çocukların hem ilgisini çekiyor hem de oturtuyor teorik bilgileri böylece başarı da artıyor.” (Ö25)

“Arttırılabilir. Burada çocukların bazılarının hatta birçoğunun internete erişim imkanı yok bahsettiğimiz gibi fen dersi de zor ve karışık bir ders. Çocuk haliyle okulda öğrendiği bilgilere bağlı kalıyor. Burada işte başarıyı arttırmak öğretmenin sosyal medya platformlarından ülkenin farklı köşelerinden öğretmenlerin paylaşımlarını derleyip toparlayarak güzel bir şekilde konuyu anlatmasına kalıyor.” (Ö26)

“Sosyal medya kullanılarak hem ders içinde konuları görselleştirmek, hemde denemelerde öğrenci profillerine daha çabuk ulaşabiliyor olmak hem öğrencinin eksik konularını görmesinde hem öğretmenin eksikleri belirleyip tekrar yapmasında avantaj sağlıyor. Bunlar yapıldığı zaman da öğrenci güdüleniyor ve başarısı artıyor. Ayrıca öğretmen zaten dersi anlatmada görselleri kullanmada da sosyal medyadan destek aldığı için sosyal medya başarıyı olumlu olarak etkiler diyebiliriz.” (Ö30)

“Arttırılabilir. Bol bol test vererek yararlanacakları görseller ve video kanalları önerirsek ve bunun takibini yaparsak başarı tabiki artar.” (Ö31)

“Arttırılır. Şöyle düşünelim. Öğrencinin anlamadığı konuyu ebadan zoomdan tekrar dersleri olarak veriyoruz. Yada online denemeler yapıyoruz. Ertesi günde derste yanlış yapılan soruları cevaplıyoruz. Zamandan tasarruf ediyoruz ve okul dışı etkinliği attırdığımız için başarı artıyor. Yada anlatınca oturmayacak konuları animasyonlarla anlatan platformlardan alıp çocuklara izletince hem dikkatleri dağılmıyor, etkileyici oluyor, hemde akılda kalıyor ve başarı artıyor.” (Ö39)

“Çok büyük başarı artışlarına sağlayacağını düşünmüyorum sosyal medyanın. Bence dezavantajı daha çok olacaktır.” (Ö40)

“Arttırmaz. Zaten ben ders notlarımdan anlatıyorum dersi ve yetiyor. Onun dışında bir şey kullanmaya gerek yok.” (Ö41)

“Arttırılabilir. Fen bilimlerinde bazen konuyu anlatırız ve çocukların hayal etmesini varsaymasını bekleriz ancak bu yaştaki çocuk çoğu zaman varsayamaz o kavramı. Burada sosyal medyadaki bilgi ve belgeleri kullanarak somutlaştırıp, hayatla bağdaştırabiliriz.” (Ö42)

“Arttırılabilir. Okulda konular işlenip evde deneme çözülüp analize bakılınca en çok yanlış olan konular tekrar anlatılınca pekiştirilmiş olur ve hem dersler daha zevkli geçer hemde verim artar.” (Ö49)

“Açıkkçası böyle bir çalışma ile karşılaşmadığım için bir şey söyleyemiyorum. Alanımızda yapılan çalışmalar teknolojinin fen bilimlerindeki ilgi, tutum, algı, farkındalık, akademik başarı üzerinde olumlu olduğunu ifade ediyor ama çalışma yapmadan bir şey söylemenin doğru olmayacağı kanaatindeyim.” (Ö51)

“Arttırılabilir. Avantajları için saydığımız özellikler kullanıldığı zaman öğrenci için konu gayet çok yönlü anlatılmış ve anlaşılmış olacaktır. Buda başarıyı arttırır.” (Ö58)

Görüşme formunun “Sizce sosyal medya hangi fen alanlarının öğretimi için uygun olur?” sorusuna katılımcıların yanıtları Tablo.13’te verilmiştir.

Tablo 4. 13. Katılımcıların Sosyal Medyanın Uygun Olduğu Fen Alanlarına Yönelik Görüşleri

Kodlar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tüm alanlar	42	70
Biyoloji	37	61,7
Fizik	32	53,3
Kimya	19	31,7
Uygun değil	1	1,6

Katılımcılara yanıtları incelendiği zaman 5 kod altında birleştirilmiştir. %70 katılımcı tüm konular, %53,3 katılımcı fizik konuları, %31,7 katılımcı kimya %61,7 katılımcı biyoloji konularının öğretimi için uygundur derken, %1,6 katılımcı ise fen öğretimi için uygun değildir demiştir.

Bazı katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

“Böyle bir sınırlama getirmek uygun olmaz. Çünkü fen dersi hayatın kendisi

olan bir derstir. Bundan dolayı hemen hemen her konuda sosyal medya kullanılabilir.” (Ö1)

“Öğrencinin araştırma yeteneğini ortaya çıkaran, konuya yönelik bir ürün tasarlayabilen ya da yenilenebilir enerji kaynakları ,sürdürülebilir kalkınma, geri dönüşüm, küresel ısınma gibi günümüz çevre sorunlarını ele alan konular olabilir.” (Ö2)

“Tüm fen konularında etkin kullanılabilir. Fakat soyut kavramların yer aldığı, öğrencilere ütöpik gelen uzay konusunda yararlanılması uygun olur. Ayrıca tehlikeli olabilecek bazı deneylerin sınıf ortamında yapılamayacağı durumlarda sosyal medyadan destek alınabilir.” (Ö3)

“Okul ortamında, laboratuarda deneyin yapılamadığı tüm konularda uygun olabilir. Örneğin uzay, hücre bölünmesi gibi...” (Ö4)

“Tüm konular için kullanılabilir. Zaten fen bilimleri dersi günlük hayatla iç içe olan bir ders olduğu için tüm konularda sosyal medyadan faydalanabiliriz.” (Ö5)

“Özellikle görsel ağırlıklı konularda kullanımı uygundur.” (Ö6)

“Fen dersinin bütün konuları için uygundur.” (Ö7)

“Özellikle kimyasal tepkimeler, canlıların sınıflandırılması, enerji dönüşümleri, güneş-dünya-ayın hareketlerine görsellik katacağından bu konularda kullanılabilir.” (Ö8)

“Her konuya uyumlu” (Ö9)

“Özellikle fizik konularında , basınç , basit makineler , ışık gibi konularda simülasyonlar ve etkinlikler fen öğretiminde kolaylık sağlayabilir.” (Ö10)

“Her konu için uygundur. Ancak biyoloji dersini kapsayan konular daha çok görsele dayandığı ve kimya dersini kapsayan konularında daha çok deney ile alakası olduğu için o konular için daha çok uygundur diyebiliriz.” (Ö12)

“Özellikle 5. Sınıfta nesli tükenen canlıları göstermek için, hava direnci su direnci gibi fizik konuları için çok faydası var. Sanal gerçeklikle somutlaştırma sağlanıyor. Çevre sorunları da anlatılacak konular arasında.” (Ö14)

“Fen konularımızın geneli günlük hayatta karşılaştığımız veya hayatımızın içinde olan olaylardan oluşturulduğu için her konunun sosyal medyada öğretimi için uygun olabileceğini düşünüyorum.” (Ö15)

“DeneySEL çalışmalar için uygundur. Özellikle laboratuvarın olmadığı okullarda kullanımı daha uygundur.” (Ö16)

“Modellemeye açık konular için görsel zekayı kullanmak babında sistemler, aynalar vb. konularda kullanılabilir.” (Ö18)

“Her konu için kullanılabilir. Ancak fizik konuları daha soyut olduğu için onlarda daha fazla kullanılabilir.” (Ö19)

“Özellikle görsel ağırlıklı konular da kullanılabilir. Hücre, organeller insan vücudu gibi konularda kullanmak daha verimli olur.” (Ö20)

“Aynalar, hücre, sistemler, dünya güneş ay dönüşleri gibi birçok konuda sosyal medya kullanılabilir.” (Ö23)

“güneş sistemi ve ötesi ,Uzay araştırmaları ,Kuvvet ve hareket ,Gibi konularda uygun olacaktır.” (Ö27)

“Fen Bilimleri Hayatın kendisi olduğu için bütün konular diyebilirim.” (Ö28)

“Fizik, kimya, biyoloji alanında her konuda uygundur.” (Ö32)

“Fizik derslerinde hız ivme, kimyada kütle, biyolojide, hücre, canlıların sınıflandırılması, mitoz ve mayoz bölünme, kalıtım, organlar, sistemler konularında kullanılabilir.” (Ö37)

“Ben kullanmıyorum pek ama bazen deneyler için videolar indirip sınıfta izletiyorum.” (Ö42)

“Her konu için kullanımı uygundur. Fen bilimleri zaten bunlarla iç içe olan bir derstir.” (Ö43)

“Öğrenciye materyal hazırlama ve öğrenciye hazırlatma, geri dönüşüm, küresel ısınma gibi hem günlük hayatta önemli hem de fen dersi konuları, organlar sistemler konuları için uygundur.” (Ö47)

“Bu da yine pedagojik olarak incelenmesi gereken bir konu. Sosyal medyada

animasyonlar paylaşılarak sistemler, soyut kalan konular belki anlatılabilir ama tekrar etmek gerekirse alt yapı çalışması yapılmalı ve buna göre doğru bir karar vermek daha uygun olur.” (Ö51)

“Görsel konuların kullanımında uygundur.” (Ö57)

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmadan elde edilen bulgular neticesinde fen bilimleri öğretmenlerinin sosyal medyayı günlük hayatta kullanma amaçlarının iletişim kurma, eğitim, haber takip etme, eğlence, alışveriş, güncel olaylar hakkında bilgi edinme gibi konularda olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğu sosyal medyayı aileleriyle, arkadaşlarıyla, öğrencileriyle ve velileriyle iletişim kurmak için kullandıklarını, sosyal medyanın iletişim kurmak için oldukça hızlı bir platform olduğunu dile getirmişlerdir. Sosyal medyada alışveriş yapmanın oldukça kolay olduğunu hem market hem kişisel ihtiyaçları evden çıkmadan temin etmenin zaman kazandırdığını dile getirmişlerdir. Araştırmanın bu sonucu Ucu (2012), Akgün ve Öztürk (2012), Çavdar (2012), Gülbahar, vd. (2010), Yurtkoru (2009) ve Çelik (2012) tarafından yapılan çalışmalarla paralellik göstermektedir. Ucu (2012) çalışmasında, katılımcıların facebook'u arkadaşlarla iletişim kurma, farklı bireylerle etkileşimde bulunma, haber takip etmede kullandıklarını belirtirken; Akgün ve Öztürk (2012) çalışmasında katılımcıların sosyal medyayı kullanım amaçlarının, iletişim ve paylaşım yapmak olduğunu belirtmişlerdir. Çavdar (2012) ise katılımcıların facebook'u iletişim amacıyla kullandıklarını belirtirken; Gülbahar ve diğerleri (2010) sosyal medya platformlarının kullanım amacının günlük olay ve haber takibi şeklinde olduğunu belirtmişlerdir. Yurtkoru (2009) çalışmasında katılımcıların sosyal medya platformlarını arkadaşları ile mesajlaşmak için kullandıklarını belirtirken; Çelik (2012) çalışmasında katılımcıların sosyal medya platformlarını iletişim, gündem takibi, eğlence, bilgi paylaşımı amaçlı kullandıklarını belirtmiştir.

Fen bilimleri öğretmenlerinin çoğu sosyal medyanın öğretim sürecinde kullanılmasının gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Kullanım gerekçesi olarak da araştırma yapmak, öğrencilerle iletişim kurmak, ders notları hazırlamak, alanında uzman öğretmenleri takip etmek, materyal oluşturmak amacıyla kullandıklarını belirtmişlerdir. Araştırmanın bu sonucu Mazman (2009)'ın ve Ucu (2012)'un çalışmalarıyla paralellik göstermektedir. Mazman (2009) çalışmasında katılımcıların Facebook'un eğitim-öğretimde kullanılmasının sebebinin kaynak ve materyal paylaşımı olduğunu belirtirken; Ucu (2012) ise katılımcıların büyük bir kısmının

çeşitli bilgi ve kaynak elde etmek için eğitim-öğretimde sosyal medya platformlarını kullandıklarını belirtmiştir.

Fen bilimleri öğretmenlerinin sosyal medyanın fen eğitiminde kullanılmasına yönelik görüşlerinden elde edilen veriler incelendiği zaman; fen bilimleri öğretmenlerinin çoğunun sosyal medya kullandığını, sosyal medyanın hayatın vazgeçilmezi olduğunu, öğrencilerin sosyal medyada boşa vakit geçireceklerine eğitsel amaçlı kullanabileceklerini ve bu durumun eğitimde başarıyı arttıracaklarını ifade etmişlerdir. Ders işleyişinde sosyal medyanın zamandan ve malzemeden tasarruf sağladığı, konuları somutlaştırdığı ve görselleştirdiği, derse ilgiyi diri tuttuğu belirtilmiştir. Sosyal medyadaki gruplara katılarak yapılan paylaşımlardan derste örnek verildiği, derse ilginin dağıldığı anlarda tekrar toparlanması konusunda da olumlu olacağını belirtmişlerdir. Hemen hemen herkesin hayatında büyük yer kaplayan sosyal medyanın kullanılarak öğrenci-öğretmen iletişiminin geliştirildiğini belirtmişlerdir. Bu alandaki görüşlere bakılınca öğrenci-öğretmen arasındaki iletişimin okul sınırlarından sıyrılarak dışarıda da devam ettiği yönünde olduğu görülmektedir. Duran ve Bayar (2020) da çalışmalarında sosyal medyanın doğru kullanımında eğitimde kolaylık sağlayacağını, ayrıca branşla alakalı sosyal medya sayfalarında yapılan paylaşımlardan öğretmenlerin yararlanabileceği söz konusu olduğundan dolayı önemi oldukça fazladır. Sosyal medya doğru kullanıldığında eğitim alanında yol gösterici bir kaynaktır. Öğretmenlerin kendi alanlarındaki gelişimleri açısından ise; sosyal medya bilgilendirici fotoğraf ve video içerikleri, branşlara özgü çeşitli bilgi, belge ve teknikler sunmaktadır. Sosyal medyanın yüzlerce kişiden oluşan gruplara aynı anda bilgi ve içerik paylaşımı sağlaması da kullanılmasının gerekliliğini göstermektedir. Bu çalışma araştırma sonuçlarımızı desteklemektedir.

Fen bilimleri öğretmenlerinin sosyal medyayı fen eğitiminde kullanım durumları yönündeki görüşlere bakılmıştır. Yapılan analiz sonucunda katılımcıların çoğunun sosyal medyayı fen eğitiminde kullandığı ve bu konuda olumlu düşündükleri görülmüştür. Katılımcıların sosyal medyayı fen eğitiminde kullanmalarının önemli sebepleri olarak; deney ve görsellik, iletişimin hızlı olması, ders notu oluşturma, okul dışı eğitim olarak tespit edilmiştir. Bold and Yadamsuren (2019), Faiza and Chiheb (2013), Keleş ve Demirel (2011), Yılmazsoy (2018) ve Wortham (2006) tarafından yapılan çalışmalar, bu araştırma ile paralellik göstermektedir. Bold and Yadamsuren

(2019)'in ğretim yeleri ile yaptıkları çalışmada, ğrenci-ğretmen ve ğretmen-ğretmen arasında hızlı iletişim kurma ve ders içeriği oluşturması sebebiyle sosyal medyanın faydalı bir platform olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin sosyal medya aracılığı ile mesleki gelişim sağlamasının potansiyel olarak öğrencilere faydası vardır. Özellikle ğrenci-ğretmen arasında hızlı iletişim, öğrencinin ilgisini derse çekme gibi faydaları bulunmaktadır (Faiza and Chiheb 2013). Keleş ve Demirel (2011) alışmalarında facebook grubunda paylaşılan video ve resimlerin ders içeriğini görselleştirip, dersi ilgi çekici hale getirdiğini, bu durumun öğrencinin ilgisini çektiğini söylemişlerdir. Yılmazsoy (2018) alışmasında sosyal medyanın uzaktan eğitim sürecinde kullanılması ile iletişimin son derece hızlı olduğunu, öğrencileri derse isteklendirdiğini, işbirlikli bir eğitim ortamı oluşturduğunu, dersin eğlenceli hale geldiğini, sosyal medya üzerinden soru-cevap, test gibi alternatif ve etkili ğretim yöntemlerinin kullanılmasıyla bilgide kalıcılık sağlandığını söylemiştir. Worham (2006) alışmasında soyut kavramları somutlaştırma, birden çok duyuya hitap etme, yöntem ve teknik açısından zengin olması sebebi ile sosyal medyanın fen eğitiminde kullanılabileceğini belirtmiştir. Jones, et al. (2010) alışmalarında iletişim kolaylığı, bireylerin kendi aralarında paylaşımlar gerçekleştirmesi, dönüt almanın oldukça kolay olması, ğretimi zenginleştirmesi açısından sosyal medyanın yararları olduğunu belirtmişlerdir.

Fen bilimleri ğretmenlerinin bir kısmı sosyal medyanın fen eğitiminde yeterli ve faydalı kullanılabilmesi için hizmet içi eğitim, seminer veya konferans verilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Diğerleri ise sosyal medyanın kullanımının basit olduğunu herkesin kullanabileceğini belirterek herhangi bir eğitime gerek olmadığını düşünmektedirler.

Fen bilimleri öğretmenleri sosyal medyanın fen eğitiminde kullanılmasının güncel bilgileri takip etme, bilgiye ulaşımdaki hız, geniş bilgi havuzu, deney ve görsellik, zamandan tasarruf ve ders tekrarı yapmak açısından avantajlı olduğunu söylemişlerdir. Öğretmenler sosyal medya platformlarından kendi alanlarında yapılan paylaşımları inceleyip faydalı bulduklarını öğrencilerine aktardıklarını söylemişlerdir. Okul dışında öğrencilere deneme sınavı yaptırmanın, test çözdürmenin avantaj olduğunu ve okul içerisinde ders saatinden tasarruf ettiklerini ve eğitimi okul dışına da taşımasından dolayı sosyal medyanın avantaj sağladığını belirtmişlerdir. Ayrıca sosyal

medyanın fazla kullanımında zaman kaybı, hareketsizlik, bilgi kirliliği açısından da dezavantajlar içerdiğini belirtmişlerdir. Bu araştırma, Çelik (2012), Demir ve Keleş (2011), Erzurum ve Tiryakioğlu (2011) ve Kırksekiz (2013) tarafından yapılan çalışmalar ile paralellik göstermektedir. Çelik (2012) sosyal medya platformlarının eğitime katkılarının incelendiği çalışmasında katılımcıların büyük çoğunluğunu bilgiye ulaşım hızının avantajından bahsederken; Demir ve Keleş (2011) çalışmalarında katılımcıların sosyal medya platformlarından olan Facebook'un dersi destekleme, ders içeriğini görselleştirme, öğrenci-öğretmen iletişimini artırma, zengin ders içeriği elde etme konusunda avantaj sağladığından bahsetmişlerdir. Erzurum ve Tiryakioğlu (2011) çalışmalarında katılımcıların büyük çoğunluğunun öğrencilerle iletişim kurmak ve onlardan haberdar olmak için facebook'u kullanmanın avantajlı olduğunu belirtirken Kırksekiz (2013) de çalışmasında katılımcıların sosyal medyayı öğrencileriyle iletişim halinde olmak için kullanmanın avantajından bahsettiklerini belirtmişlerdir. Akgün ve Öztürk (2012) çalışmalarında katılımcıların sosyal medya platformlarının eğitimde kullanılmasına dair fazla zaman alabilmesinin olumsuz olacağını belirtmişlerdir. Bu sonuçta araştırma sonucumuzu desteklemektedir.

Fen bilimleri öğretmenlerinin büyük çoğunluğu sosyal medyanın fen eğitiminde kullanılmasının öğrenci başarısını arttıracak olduğunu belirtmişlerdir. %13,3 katılımcı ise sosyal medyanın fen eğitiminde kullanımının öğrenci başarısını arttırmayacağını belirtmişlerdir. Araştırmamızın sonucu Yılmazsoy (2018), Korucu ve Sezer (2016), Çavdar (2012), İşman ve Hamutoğlu (2013) çalışma sonuçları ile paralellik göstermektedir. Yılmazsoy (2018) çalışmasında öğrencilerin Facebook ağı üzerinden işlenen konuların verimli olduğunu ve ders kaynakları açısından zengin olması sebebi ile akademik başarıyı arttırdığını belirttiklerini tespit ederken; Korucu ve Sezer (2016) çalışmalarında öğretmenlerin sosyal medyayı derste kullanmalarının öğretmen-öğrenci işbirliğini arttıracak olduğunu, soyut kavramları somutlaştıracak olduğunu, bilgiye kolay erişilebileceğini bundan dolayı öğrenci başarısının artacağını ifade ettiklerini belirtmişlerdir. Çavdar (2012) çalışmasında ortaokul öğrencilerinde sosyal medya destekli eğitimin akademik başarıyı arttıracak olduğunu tespit ederken; İşman ve Hamutoğlu (2013) çalışmalarında facebook'un eğitimde bilgiyi öğretmek için kolay yollardan biri olduğunu ve bu sebeple akademik başarıyı arttıracaklarını tespit etmişlerdir. Ayrıca araştırmada fen bilimleri öğretmenlerinden birkaçı sosyal medyanın zaman kaybı

olduğunu ve akademik başarıyı arttırmadığını belirtmişlerdir. Yapılan bu araştırma sonucunda aşağıdaki önerilere yer verilmektedir.

- Fen bilimleri öğretmenlerinin derslerinde sosyal medyadan yararlanma amaçları belirlenmiş olup, bu amaçlar uzmanlar tarafından hizmet içi eğitim veya seminer olarak fen bilimleri öğretmenlerine aktarılabilir.
- Sosyal medyanın sadece iletişim veya arkadaşlık kurma aracı olmayıp aynı zamanda eğitim-öğretim aracı olduğu öğretmenlere gösterilip, sosyal medya çok yönlü olarak ele alınabilir.
- Öğretmenler öğrenciler tarafından merak edilen veya elde edilen bilgilerin doğruluğu üzerine tartışıp bilgi kirliliğini ve kavram yanılgılarını engellemek için sosyal medya üzerinden grup kurup öğrenci-öğrenci ve öğretmen-öğrenci iletişimini sürekli hale getirebilir.
- Öğretmenler sosyal medyanın fen bilimlerinde kullanılmasının akademik başarıyı arttırdığını düşünmektedir. Sosyal medya eğitsel amaçla kullanılacak olursa öğrencilerin akademik başarıları üzerinde olumlu etkisinin olacağı düşüncesinden yola çıkarak, öğrencilerin sosyal medya platformlarını doğru ve faydalı kullanabilmeleri için öğretmenlerin bu alanda yol gösterici olmaları önerilmektedir.
- Çalışmanın farklı örneklem grubuyla yapılp sonuçların karşılaştırılması alana katkı sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- Ajjan, H. and Hartshorne, R., 2008. Investigating faculty decisions to adopt Web 2.0 technologies: Theory and empirical tests. *Internet and Higher Education*, 11, 71-80.
- Akar, E., 2010. Sosyal medya pazarlama: sosyal webde pazarlama stratejileri. Ankara: Efil Yayınevi.
- Akdemir, A. S., 2013. Türkiye’de öğretmen yetiştirme programlarının tarihçesi ve sorunları. *Turkish Studies*, 8(12), 15-28.
- Akgündüz, D. ve Akınoğlu, O., 2017. Fen Eğitiminde Harmanlanmış Öğrenme ve Sosyal Medya Destekli Öğrenmenin Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Motivasyonlarına Etkisi.
- Alican, C. ve Saban, A., 2013. Ortaokul ve lise de öğrenim gören öğrencilerin sosyal medya kullanımına ilişkin tutumları: Ürgüp Örneği. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 35(2), 1-14.
- Anderson, R., 2007 Tematik İçerik Analizi: Nitel Verilerin Betimsel Sunumu.
- Argın, F. S., 2013. Ortaokul ve lise öğrencilerinin sosyal medyaya ilişkin tutumlarının incelenmesi: Çekmeköy Örneği. (Yüksek Lisans Tezi), Yeditepe Üniversitesi ,Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Atalay, R., 2014. Lise Öğrencilerinin Sosyal Medyaya İlişkin Tutumları ile Algıladıkları Sosyal Destek Düzeyleri Arasındaki İlişki (Bahçelievler İlçesi Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Baltacı, A., 2018. Nitel araştırmada örneklem yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1). 231-274.
- Baş T. ve Tüzün, H., 2007. Aday öğretmenlerin alan eğitiminde web günlüklerini (blog’ların) kullanılması. *Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Konferansı Bildirileri*, Bakü, Azerbaycan.
- Barnes, S. J. and Boehringer, M. (2011). Modeling use continuance behavior in Microblogging services: The case of Twitter. *Journal of computer information systems*. 51(4), 1-10.

- Binark, M. Bayraktutan-Sütçü, G., Fidaner, İ. B., 2009. Dijital oyunrehberi. İstanbul. Kalkedon. İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi 38(2): 459–474.
- Bold, U., and Yadamsuren, B., 2019. Use of social media as an educational tool: Perspectives of Mongolian university educators. Retrieved November 5, 2019, from: <https://easychair.org/publications/preprint/HL2q>.
- Bostancı, M., 2010. Sosyal medyanın gelişimi ve iletişim fakültesi öğrencilerinin sosyal medya kullanım alışkanlıkları.(Yayınlanmamış yüksek lisans tezi) Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Boyd, D. and Ellison, N., 2007. Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship. Journal of Computer-Mediated Communication, 13(1), 210-230.
- Büyüksener, E., 2009. Türkiye'de Sosyal Ağların Yeri ve Sosyal Medyaya Bakış. Paper presented in XIV. Internet Conference in Turkey, İstanbul
- Carpenter, J. P., and Krutka, D. G., 2015. Engagement through microblogging: Educator Professional development via Twitter. Professional Development in Education, 41(4), 707-728.
- Cemaloğlu, N. ve Koçak, D., 2020. Sosyal Ağlarda Öğretmen-Öğrenci Etkileşimine Yönelik Öğretmen Görüşleri . Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi. 7 (1) , 143-166 .
- Çakır, H. ve Korucu, A.T., 2015. Dinamik web teknolojileri ile geliştirilen işbirlikli öğrenme ortamını kullanan öğretmen adaylarının görüşleri. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19: 225.
- Çalık, T. ve Sezgin, F., 2005. Küreselleşme, Bilgi Toplumu ve Eğitim. Kastamonu Eğitim Dergisi, 13(1): 55-66.
- Çavdar, O., 2012. Fen Bilgisi öğretmen adayları ile ilköğretim öğrencilerinin sosyal ağları kullanım amaçları ve eğitsel bağlamda kullanımları, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Çelik, S., 2012. Milli Eğitim Bakanlığı yurt dışı eğitim programı: MEB yatırımını en iyi şekilde mi yapıyor? Niteliksel Rapor, 17(Mad. 40), 1-30.
- Demir, B. ve Keleş, S., 2015. Yenilikçi Kimdir? Öğretmenlerin Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 30(4), 106 - 118.
- Demirel, Ö., 2014. Öğretim ilke ve yöntemleri öğretme sanatı. Ankara: Pegem

Akademi Yayıncılık.

- Demirel, F., 2013. Twitter'in İnternet kullanıcıları arasında en yaygın olduğu ülke Türkiye.<http://webrazzi.com>. twitterin-internet-kullanicilari-
arasindaenyaygin-oldugu-ulke-turkiye/
- Demirel, M. , Yörük, M. ve Özkan, O., 2013. Çocuklar İçin Güvenli İnternet: Güvenli İnternet Hizmeti ve Ebeveyn Görüşleri Üzerine Bir Araştırma. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi , 4 (7) , 54-68 .
- "Digital in 2021", We Are Social ve Hootsui, [wearesocial.com/ blog/2021/01/global-digitalreport-2021](https://wearesocial.com/blog/2021/01/global-digitalreport-2021), (Erişim tarihi: 17.12.2021).
- "Digital in 2022", We Are Social ve Hootsui, [wearesocial.com/ blog/2022/01/global-digitalreport-2018](https://wearesocial.com/blog/2022/01/global-digitalreport-2018), (Erişim tarihi: 14.04.2022).
- Durak, G., 2020. COVID-19 Pandemi Döneminde Türkiye'deki Üniversitelerin Uzaktan Eğitim Sistemlerinin İncelenmesi. Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitim Dergisi
- Duran, E. ve Bayar, A., 2020. Öğretmenlerin Sosyal Medya Kullanımlarına İlişkin Görüşleri. Iğdır üniversitesi sosyal bilimler dergisi,(24), 444-445.
- Dwyer, D., 1994. Apple classrooms of tomorrow: What we've learned. Educational Leadership, 51(7), 4-10.
- Ellison, N. B., 2008. Introduction: Reshaping campus communication and community through social network sites. In G. Salaway, J. B. Caruso, & M. R. Nelson, The ECAR Study of Undergraduate Students and Information Technology, (Research Study, Vol. 8). Boulder, CO: EDUCAUSE Center for Applied Research.
- Epstein, A.S., 2013. Using technology appropriately in the preschool classroom. High Scope Extensions, 28(1), 1-16.
- Erkul, R. E., 2009. Sosyal Medya Araçlarının (Web 2.0) Kamu Hizmetleri ve Uygulamalarında Kullanılabilirliği. Türkiye Bilişim Derneği Bilişim Dergisi (116): 96-101.
- Erdamar, G. , Demirkan, Ö. , Saraçoğlu, G. ve Alpan, G. 2017. Lise Öğretmenlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ve Eğitsel İnternet Kullanma Öz-Yeterlik İnançları . Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi , 17 (2) , 636-657 .

- Faizi, R., Afia, A., and Chiheb, R., 2013. Exploring the potential benefits of using social media in education. iJEP, 3(4), 50-53.
- Grant, N., 2008. On the Usage of Social Networking Software Technologies in Distance Learning Education. In K. McFerrin et al. (Eds.), Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education. International Conference. Chesapeake, VA: AACE.
- Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F., ve Madran, R. O., 2010. Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımı. XV. Türkiye'de İnternet Konferansı, İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi.
- Güney, G. 2013. Fen ve eğitim teknolojisi Misyon ve Vizyon Görseller Fen ve teknoloji dersi için yardımcı sayfa. Fen ve Teknoloji MEB <https://gizemnet.wordpress.com/2013>
- Gürsakar, N., 2009. Sosyal ağ analizi. Bursa: Dora Yayıncılık.
- Güven, S., 2008. Sınıf Öğretmenlerinin Yeni İlköğretim Ders Programlarının Uygulanmasına İlişkin Görüşleri. Milli Eğitim, 0(177), 224 - 236.
- Hamutoğlu, B. ve İşmam, A., 2013. Sosyal ağların eğitim-öğretim sürecinde kullanılması ile ilgili karma öğrenme öğrencilerinin görüşleri: Sakarya üniversitesi örneği, International Journal of New Trends in Arts, Sports and Science Education, 2013.
- Hricko, M. 2010. Using Microblogging tools for library services, journal of library administration.
- Jones, N., Blackey, H., Fitzgibbon, K. and Chew, E., 2010. Get out of myspace!. Computers and Education, 54(3), 776– 782.
- Kaptan, F. 1998, Fen Bilgisi Öğretimi. Ankara. Anı Yayıncılık.
- Karakoç, E. ve Gülsünler, M. E., 2012. Kullanım ve doyumlar yaklaşımı bağlamında Facebook: Konya üzerine bir araştırma. Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi.
- Keleş, E. ve Demirel, P., 2011. Bir sosyal ağ olarak facebook'un formal eğitimde kullanımı. 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium 22-24 September 2011 sunulan bildiri. Fırat University, Elazığ.
- Kırksekiz, A., 2013. Sosyal Ağlardan Facebook'un Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri (SAÜ Örneği). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler

Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya.

Koç, S., 2014. Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmen ve Öğretmenlik Mesleği Kavramlarına İlişkin Metaforik Algıları. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.

Konuk, N. ve Güntaş, S., 2019. Sosyal medya kullanımı eğitimi ve bir eğitim aracı olarak sosyal medya kullanımı. International Journal Entrepreneurship and Management Inquiries (Journal EMI) Dergisi, 3(4), 1-25.

Korkmaz, A., 2011. Ortaöğretim okullarında interaktif öğretimin model bir ders üzerinde incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Kilis.

Korucu, A. ve Sezer, C., 2016. Web 2.0 Teknolojilerini Kullanma Sıklığının Ders Başarısı Üzerindeki Etkisine Yönelik Öğretmen Görüşleri. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 5(2), 379-394.

Köroğlu, İ.Ş., 2014. Üstün Yetenekli Çocukların Sosyal Medya Kullanım Motivasyonları.(Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kirschner, P. and Karpinski, A., 2010. Facebook And Academic Performance. Computers in Human Behavior, 26, ss.1237-1245.

Kuzgun, H. ve Özdiñ, F., 2017. Eğitsel Sosyal Ağ Ortamı Edmodo'nun Kullanılabilirliğinin İncelenmesi. Kuramsal Eğitimbilim Dergisi, 10(2), 274 - 297.

Mazman, S. G., 2009. Sosyal Ağların Benimsenme Süreci ve Eğitsel Bağlamda Kullanımı. Yayınlanmamış (Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Magsamen-Conrad, K., and Greene, K., 2014. Technology addiction's contribution to mental wellbeing: The positive effect of online social capital. Computers in Human Behavior, 40, 23-30.

Mckenna, K. and Bargh, J., 2000. Plan 9 Form Cyberspace: The Implications Of The İnternet For Personality And Social Psychology. Personality and Social Psychology Review, 4(1), pp.57-75.

MEB(2018). 2018 Fen Bilimleri Öğretim Planı. Ankara

Miles, M. B. and Huberman, A. M., 1994. Qualitative data analysis: An expanded

- sourcebook. London: Sage Publications.
- Mitchell, L. M., 2007. Using Technology in Reggio Emilia-Inspired Programs. *Theory Into Practice*, 46(1), 32-39.
- Murray, C., 2008. „Schools and social networking: Fear or Education?“, *Synergy Perspectives: Local*, Vol. 6 Issue 1, 2008, pp. 8-12.
- Özmen, 2011. Video Paylaşım Sitelerinin Eğitsel Amaçlı Kullanımı. 5. International Computer and Instructional Technologies Symposium, Fırat Üniversitesi, Elazığ, 22-24 Eylül.
- Öztürk, M. ve Akgün, Ö., 2013. Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Ağ Sitelerini Kullanma Amaçları ve Eğitimde Bu Siteleri Kullanmaya İlişkin Görüşleri . *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Öztürk, D.S., Öztürk, F. ve Özen, R., 2016. Öğretmenlerin mesleki gelişimleri için sosyal medya araçlarını kullanımları. *İnsan Bilimleri Dergisi*, 13 (1), 7-21.
- Öztürk, M. F., ve Talas, M., 2015. Sosyal medya ve eğitim etkileşimi. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 7(1), 101-120
- Rodrigues, J., Sabino, F. and Zhou, L. Çevrimiçi sosyal ağlarla e-öğrenme deneyimini geliştirmek, *IET Communications*, 5(8), 1147-1154,
- Sarsar, F., Başbay, M. ve Başbay, A., 2015. Öğrenme-Öğretme Sürecinde Sosyal Medya kullanımı. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (2).
- Sayimer, İ. 2008. Sanal ortamda halkla ilişkiler. İstanbul: Beta Yayınları.
- Seren, M., Çelik, T., Özgeldi, N., ve Dumankaya. E., 2018. Sosyal Medya El Kitabı. Ankara: Orion Kitabevi.
- Stewart, CJ and Cash, WB., 1985. Mülakat: İlkeler ve Uygulamalar.
- Şahin, İ. ve İleritürk, D., 2013. Sosyal Medyanın Öğretim Amaçlı Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri.
- Şahin, M. ve Üstüner, M., 2018. Sosyal Medyaya İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri . *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* , 19 (1) , 335-355 .
- Tanrıverdi, H.ve Sağır, S., 2014. Lise Öğrencilerinin Sosyal Ağ Kullanım Amaçlarının ve Sosyal Ağları Benimseme Düzeylerinin Öğrenci Başarısına Etkisi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(18), 776-821.
- Tiryakioglu, F. ve Erzurum, F., 2011. Use of Social Networks as an Educational Tool

. Contemporary Educational Technology.

Tonbuloglu, İ., 2014. Öğretmenlerin Sosyal Ağları Kullanım Profillerinin İncelenmesi . Bartın University Journal of Faculty of Education , 3 (1) , 320-338 .

Türkmenoğlu, H., 2014. Teknoloji ile Sanat İlişkisi ve Bir Dijital Sanat Örneği Olarak Instagram. Ulakbilge.

Ucun, K., 2012. Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyal Ağlardan Facebook“u Genel ve Mesleki Eğitimde Kullanım Amaçları, Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Uysal, S., 2013. Meslek Lisesi Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanım Amaçları ile Eğitsel Sosyal Medya Kullanımlarının Değerlendirilmesi. (Yüksek Lisans Tezi) , Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Wortham, C.S., 2006. Early childhood curriculum, developmental bases for learning and teaching. (Fourth edition). New Jersey: Pearson/ Merrill/Prentice Hall.

Vural, Z., ve Bat, M., 2010. Yeni bir iletişim ortamı olarak sosyal medya: Ege üniversitesi iletişim fakültesine yönelik bir araştırma. Journal of Yasar University, 5(20), 3348-3382.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H., 2005 Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H., 2006. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. (6. baskı) Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, K., 2010. Raising The Qualitative Research, İlköğretim Online, 9(1), 79-92.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H., 2016. Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (10. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmazsoy, B., 2018. Eğitsel Amaçlı Sosyal Medya Kullanımı: Facebook Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Afyonkarahisar.

Yin, R., 1984. Case study research: Design and methods. Beverly Hills, CA: Sage Publishing.

Yurdatapan, M. ve Şahin, F., 2013. Dna ve Kavramları ile İlgili Animasyon ve Model Kullanılmasının Fen Bilgisi Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğrenmelerine Etkisi. Uluslararası Türk ve Türk Dili Edebiyatı ve Tarihi Dergisi.

Yurtkoru, S. E., 2009, Sosyal ağ kullanımını etkileyen unsurların istatistiksel

modellemesi: Facebook üzerine bir uygulama, 10. Ekonometri ve İstatistik Sempozyumu, 27-29 Mayıs, Atatürk Üniversitesi, Palandöken, Erzurum.

Ek. 1. GÖRÜŞME FORMU

Kişisel Bilgi Ve Açık Uçlu Sorulardan Oluşan Görüş Formu

Değerli Öğretmenim;

Bu anket formu “**Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Sosyal medyanın Fen Bilimleri Öğretiminde Kullanılmasına Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi**” konulu Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Fen Eğitimi Anabilim Dalında yapılan **Yüksek Lisans Tez Çalışması** için veri toplama aracı olarak hazırlanmış olup, belirtilen bu bilimsel amacı dışında kesinlikle kullanılmayacaktır. Araştırmanın güvenilirliği açısından soruları samimiyetle cevaplamanız oldukça önemlidir. Yardımlarınız için teşekkür ederim.

Berivan ALUÇ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Yüksek Lisans Öğrencisi

Bulunduğu İl:

Görev Yapılan Yer
Merkez
Belge/Köy
İlçe
Toplam

Cinsiyeti: Erkek ()

Kadın ()

Yaşı: 20-25 ()
26-30 ()
31 ve üstü ()

Hizmet Süresi

1-5 yıl
6-10 yıl
11-15 yıl üzeri

Görev Yapılan Okul

Resmi
Özel

Mezuniyet Durumu

Lisans
Yüksek lisans
Ön lisans

MÜLAKAT SORULARI

1. Sosyal medya kullanıyor musunuz? En çok kullandığınız sosyal medya uygulamaları nelerdir?
2. Sosyal medyayı günlük hayatta ne amaçla kullanırsınız? Ne kadar süre kullanırsınız?
3. Sosyal medyanın öğretim süreçlerinde kullanılması ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?
4. Sosyal medyayı fen öğretimi sürecinde kullanıyor musunuz? Neden?
5. Sizce sosyal medyanın fen öğretiminde kullanılması gerekli midir?
6. Sizce sosyal medyanın fen öğretiminde kullanımına yönelik eğitim alınmalı mıdır?
7. Sizce sosyal medyanın fen öğretiminde kullanılmasının avantajı nelerdir?
8. Sizce sosyal medyanın fen öğretiminde kullanılmasının dezavantajı nelerdir?
9. Sizce sosyal medya kullanarak öğrencilerin fen başarıları artırılabilir mi? Nasıl?
10. Sizce sosyal medya hangi fen konularının öğretimi için uygun olur?

